KUUROJEN LEHTI

Tidskrift för Döva

HEINÄ-ELOKUU
JULI-AUGUSTI

N:o 7-8 - 1963

Käyttäkää

onnitteluadresseja

Kukkaset kuihtuvat! Adressi säilyy jatkuvasti rakkaana muistona ystävällänne. Kun haluatte onnitella ystäväänne hänen merkkipäivänään — kun hän täyttää vuosia, solmii avioliiton, pääsee ripille j.n.e. on paras ja kätevin tapa lähettää hänelle onnittelunne kauniilla adressilla.

Näitä adresseja saa ostaa asiamiehiltämme kuurojenyhdistyksissä. Maksu on 3 markkaa kuorineen.

Pohjaväri on aurinkoisen hiekan väri, reunat ja koristeet sekä teksti, joka tässä kuvassa näyttää mustalta, on kultaa. Suuruus 21×27,5 cm, 4 siv.

Adressin myynnistä kertyvät tulot kartuttavat Liittomme Omakotirahastoa.

Adresseja saa tilata Liittomme toimistosta. Asiamiehille 20 % palkkio.

SUOMEN KUUROJEN LIITTO R.Y.

Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI — Postisiirtotili n:o 6825

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y:n ÄÄNENKANNATTAJA

HEINÄ-ELOKUU | 68 VUOSIKERTA | N:o 7-8 · 1963

Syyskuun numeroon tarkoitetut ilmoitukset kirjoitukset ja kuvat on lähetettävä toimitukselle ennen elokuun 7 päivää

TUKHOLMAN MAAILMANKONGRESSI

Ensi elokuun 17—21 päivinä kokoontuu kuuroja ja kuurojen erityiskysymyksiin perehtyneitä asiantuntijoita eri puolilta maailmaa Kuurojen maailmanliiton järjestämään neljänteen kuurojen maailmankongressiin Tukholmaan.

Kuurojen maailmanliitto on lyhyen toimintaaikansa kuluessa pyrkinyt maailmankongresseja järjestämällä kokoamaan kuuroja eri puolilta maailmaa yhteen pohtimaan kuurojen erityisprobleemeja ja etsimään niihin ratkaisuja. Varsinainen työ kongresseissa tapahtuu sääntöjen mukaan kokoonpannuissa toimikunnissa. Nämä toimikunnat ovat

Lääketieteellinen toimikunta
Psykologinen toimikunta
Pedagoginen toimikunta
Ammatillisen kuntouttamisen toimikunta
Sosiaalinen toimikunta
Kulttuuritoimikunta ja
Viittomakielitoimikunta

Kolmessa ensiksi mainitussa toimikunnassa on osanottajina ainoastaan kuulevia ammatti-ihmisiä, kun taas muissa on osanottajina pääasiassa kuuroja.

Kolmen ensiksi mainitun toimikunnan olemassaolo ja tarpeellisuus on muutamilta tahoilta asetettu kyseenalaiseksi lähinnä senvuoksi, että niiden työskentelyyn on ollut vaikeata saada mukaan maailman etevimpiä ammatti-ihmisiä, jotka yleensä pitävät parempina omia huippukongressejaan. Tästä asiasta syntyy todennäköisesti keskustelua Tukholman kongressissa Pohjoismaiden aloitteen pohjalta.

Muiden edellä mainittujen toimikuntien työ on katsottu kaikilla tahoilla välttämättömäksi ja hyödylliseksi. Voidaan kyllä täydellä syyllä kysyä, onko näidenkään toimikuntien työstä ollut näkyvissä konkreettisia tuloksia. Todennäköisesti hyvin usean maan kohdalta hyöty on ollut melko vähäistä. Eräänä syynä tähän ovat varmasti kielivaikeudet. Viittomakieli on sikäli kansainvälistä, että tärkeimmät käsitteet tulevat keskusteltaessa ymmärretyiksi, mutta syvällisemmät ja tieteellisemmät totuudet paperille pantuina joutuvat usein suoraa päätä arkistoihin tulevien polvien mahdollisesti aikanaan tutkittaviksi.

Viittomakielitoimikunnan työ on osoittautunut erittäin vaikeaksi. On ollut miltei mahdotonta päästä yksimielisyyteen yhteisistä viittoimista. Kuurojen esperanto sanan varsinaisessa merkityksessä on toistaiseksi vain unelma.

Kuurojen maailmankongressin järjestäminen ei ole kovinkaan helppo ja yksinkertainen asia. Tästä ovat aikaisemmat kongressit olleet selvänä osoituksena. Vaikeutena on nimenomaan tulkintakysymyksen järjestäminen kaikkia tyydyttävällä tavalla. Ruotsalaiset ovat kuitenkin tunnettuja järjestelykyvystään, jonka vuoksi on lupa toivoa, että Tukholman kongressi olisi antava.

Liittomme lähettää Tukholman kongressiin suuremman edustajiston kuin aikaisempiin kongresseihin, lähinnä sen vuoksi, että matka on tällä kerralla lyhyt. Täten on mahdollista saada kosketusta muiden maiden kuuroihin laajalla sektorilla. Tarkoitus on myös kongressin jälkeen koota talteen mahdollisimman tarkasti kaikki tiedonjyvät, vaikutteet ja uudet herätteet meidän toimintamme tehostamiseksi sekä siten kaikkien maamme kuurojen hyödyksi ja iloksi tulevina päivinä. Jos tässä mielessä jotakin saadaan, ei kongressi ole kohdaltamme mennyt hukkaan.

Kuurojen Maailmankongressiin ilmoittautumisaikaa on jatkettu 25. 7. saakka.

Liiton toimisto on suljettuna kesälomien vuoksi heinäkuun ajan.

KARHUNKIERROS
— *mieleenjäänyt elämys*

Tämän lukijoista varmaankin monet ovat kuulleet tuon sanan: Karhunkierros. Mikä sen nimen takana on? Mitä se tarkoittaa, kun se yhdistetään Kuusamon jylhiin erämaihin? Ei, se ei tarkoita nyt mesikämmenen pesäkierrosta talvisaikaan, vaan vartavasten suunniteltua, karttaan ja maastoon merkittyä erätaivalta, jalkaisin kuljetettavaksi tarkoitettua 80 km pitkää reittiä Kuusamon kaukaisissa salomaissa, suurissa metsissä ja korkeilla vaaroilla, välillä olevine yöpymismajoineen, jokineen ja järvineen. Samoilutaivalta, joka on tarkoitettu turisteille ja muille lomailijoille, jotka haluavat etsiä kosketusta suureen luontoon ja viettää viikon päivät erämaan rauhassa, kaukana poissa vilkkaan maailmanmenon keskeltä, kalastaa eräjärvissä ja koskissa, sekä yöpyä yksinkertaisessa erä-kämpässä.

Olin kuullut tästä eräreitistä jo aikaisemmin ja viime kesänä päätin sen itse kulkea ja kokea. Niinpä kesäloman alkaessa pakkasinkin suureen reppuun välttämätöntä retkitavaraa, virvelin ja sääskiöljyä sekä suuntasin matkan kohti Kuusamoa ja Karhunkierrosta. Junalla pääsin Kajaaniin saakka, mutta vielä oli matkaa jäljellä, sillä postiautossa saa istua 277 km ennen kuin tullaan Kuusamon kirkonkylään. Yövyin siellä urheilumajassa ja seuraavana päivänä, elokuun 10:tenä kävin hakemassa opastoimistosta kartan sekä muut tarpeelliset ohjeet retkeä varten. Reppua täydensin vielä viiden päivän muonalla sekä istuin vielä linja-autoon. Tämä auto ajoi 58 km pitkin Sallan varsiteitä edelleen kohti erämaita, paikkaa, josta karttaan merkitty reitti alkoi.

Auton pölypilven hälvettyä suuntasin sitten polulle. Avantojoen rannat antoivat jo ensivaikutelman suuresta metsästä, vaaroista ja karusta luonnosta. Joki kulki melko syvässä uomassa. Mieleen tuli kuvat kanjoneista jossakin USA:n osavaltiossa. Tulin vihdoin Taivalkönkäälle, josta avautui melkoinen näköala lähimaastoon. Lähistöllä on kolme koskea, köngästä, joiden suvannoissa kokeilin ensimmäisen kerran uutta virveliäni. Kokeilu ei mennytkään hukkaan, sillä sain melkoisen saaliin harreja ja purotaimenia, tammukoita, kuten niitä Lapissa kutsutaan. Nuotioillan jälkeen maistui uni lähistölle rakennetussa kämpässä. Unenkin läpi saattoi tuntea kosken kohinan ja suvannoissa vilahtelevat kalat.

Seuraavana päivänä jatkui taas taivallus. Polku ylitti kolme riippusiltaa,

Arentajoki

jotka olivat könkäiden kohdalla. Sen jälkeen oli välillä tasaisempaa nummea, ja n. 14 km:n jälkeen tulin Kiutakönkäälle. Sen koski on reitin pisin. Tämä alue kuuluu muuten Oulangan kansallispuistoon ja on suunnilleen sen keskivaiheilla. Täällä oli jälleen yöpymiskämppä eikä unta tarvinnut kauan houkutella.

Oulunkajoen rantoja seuraillen, yli mäkien ja rotkojen sekä halki suuren suon jatkui eräreitti seuraavana päivänä. Välillä aina levähtäen ja kalastaen taivalsin kohti Kulmakkojärven kämppää. Tämä päiväreitti oli 15 km:n pituinen ja täytyy sanoa, että siitä onkin aivan riittävä annos. Eihän tee mieli pitää kiirettä tällaisella retkellä eikä reitin suunnittelijoillakaan ole ollut sellainen tarkoitus.

Kulmakkojärvi tuntui olevan kuin täynnä kalaa. Illan suussa ongella saamani ahvensaalis ei todellakaan ollut pieni. Tahtoi vain käydä niin, ettei kaikkea kalastamaansa jaksanut eikä ennättänyt syödä, niin hyvälle kuin nuotiolla paistettu tuore kala maistuukin. Toisille samalla retkellä liikkuneille ei myöskään kannattanut ylijäämää tarjota, sillä tilanne heillä oli suunnilleen samanlainen. Kulmakkojärvi on hyvin erämaantuntuinen paikka syvällä Koillismaan suurissa saloissa. Täytyy sanoa, että tänne saakka taivaltaneena olin saanut jo vahvan vaikutelman siitä, miltä tuntuu olla suurten metsien keskellä ja ulkonaisesti karussa ympäristössä, tuntea vaarojen jylhyys ja vaistota salojärvien koskemattomuus. Retkeilijän aito väsymys jäsenissä ja mielessä salojen vaeltajan syvä rauha, jota vaistomaisesti olin tavoitellut ja jonka juuri täältä olin aavistanut löytäväni nukuin seuraavan yöni pienessä majassa aivan Kulmakkojärven tuntumassa.

Seuraavana päivänä olikin edessä tämän reitin vaikein, jollakin tavalla raskain pala. Ensimmäiseksi ylitti polku vetisen suon, sitten vaaran rinnettä ylös ja toista alas. Kolmen kilometrin matkan kulkee polku täällä Kitkajoen vartta, ja paikka paikoin saa oikein varoa, ettei pulahda polulta suoraan jokeen. Jos reitin raskaus väsyttikin kehoa, niin luonnon tavaton kauneus näillä seuduin ilahdutti mieltä ja aivan kuin haihdutti väsymyksen pois. Tulin Harrisuvannolle, jossa lepäsin sekä kokeilin taas virveliä ja sainpa jälleen runsaan saaliin, josta osan paistoin paikan päällä. Porot, joita tapasin silloin tällöin taivalluksen aikana, tulivat uteliaina kurkistelemaan puuhiani. Muutenkin tuntui täällä olevan metsänriistaa runsaanpuoleisesti.

Myllykallion riippusillan yli kulkien tulin vihdoin Jyrevälle, joka on kuuluisin ja kaunein koski tämän reitin varrella. Koski oli nimensä veroinen, tuntui kuin sellaista jylhyyttä ja kauneutta ei löytyisi muualta maastamme. Tämän kosken vaiheilla oli jälleen majakämppä. Iltaiset leiriaskareet tuntuivat sujuvan päivä päivältä tottuneemmin, aloin tottua erämaassa elämiseen.

Viimeisenä eräpäivänä oli, tarpeellista kyllä, reitin varrella välietappi, Porontajoen kämppä. Tässä oli hyvä vähän levähtää, sillä edessä oli nousu 490 metrin korkuiselle Valtavaa-

Jyrevän koski

Ristikallio

ralle ja vähän kauempana Rukatunturille, jonka senkin korkeus on 480 m. Rukatunturin pienelle kämpälle päättyikin sitten tämä eräreitti, joka oli kestänyt 5 päivää. Takana oli 80 km jalkataivalta, kiireetöntä vaellusta luonnon suuressa puistossa.

Tuntuu siltä, että tämä retki jäi mieleeni pysyvimmin, kuin mikään muu elämys vuosien varrelta. Mikä siinä oli merkittävintä? Miksi Kuusamoa yleensäkin on pidetty kiehtovana, näkemisen arvoisena seutuna. Vastaukseksi tähän en osaa esittää yhtä seutua taikka yhtä tapahtumaa ja elämystä, vaan kokonaisuuden. Sellaisen kokonaisuuden, jonka osasista olen edellä yrittänyt kertoa, mutta jota itse asiassa on sanoilla vaikea kuvata. Jos mieli päästä siitä selville, on itsekunkin omakohtaisesti koettava. Sen voin sanoa, että kiipeäminen tunturille on niiden hikipisaroiden arvoinen, jotka se vaatii. Repun kantaminen päivällä korvautuu sillä erinomaisella yöunella, jollaista tuskin muualla kokee. Kuusamossa on vielä jäljellä kalaisia jokia ja rauhallisia salojärviä, joiden rauhaa ei moottoriveneen ääni ole rikkonut. Siellä on metsiä, joita ei koskaan ole kaadettu ihmisten tarpeisiin, siellä on paikkoja, joihin ihmisjalka ei ole koskaan astunut. Sanalla sanoen: siellä on sitä luontoa, josta ihminen tuntee olevansa osa, ja jota hän — varsinkin kaupunki- ja liikepaikoissa asuvana — kaipaa ja etsii.

Terveelle nuorelle ihmiselle ja reippaalle vanhemmallekin, henkilölle, joka haluaa ja jolla on aikaa irtautua viikoksi muun maailman menosta ja omistautua samoiluun ja seikkailuun, voi tuota Karhunkierrosta lämpimästi suositella. Ja luulenpa, että minäkin tulen vielä joskus sinne palaamaan, sillä Jyrevän mahtava pauhu ja Harrisuvannon lihavat kalat odottavat siellä.

Kauko P. Laukkanen

VALTAKUNNALLISET KUUROJEN PÄIVÄT

pidetään Tampereella syyskuun 22 päivänä Sampolassa alkaen klo 14.

Juhlia edeltävänä päivänä, lauantaina 21 päivänä, on Tampereen kuurojen yhdistyksen esitelmäillanvietto kuurojen yhdistyksellä alkaen klo 19 sekä sunnuntaina 22 päivänä valtakunnallisen juhlan jälkeen samoin yhdistyksellä esitelmäpäivät.

Palaamme asiaan syyskuun numerossa.

Tervetuloa joukolla Tampereelle!

HENGELLISET JUHLAT HELSINGISSÄ

Talven valta oli jo aikoja sitten taittunut, kevät vallitsi kaikkialla luonnossa ja myös ihmiset odottivat kevättä sydämiinsä.

Hengellisen kevään ikävää tunsivat varmaan kaikki ne jotka olivat kokoontuneet H:gin kuurojenyhdistykseen Helatorstaiaattona. Ohjelma oli tarkoitettu etupäässä nuorille ja he olivatkin hyvin runsaslukuisina saapuneet juhlaan ja heidän esityksiään oli myös ohjelmassa. Myös vanhempaa väkeä oli nämä hengelliset juhlat keränneet. Yhdistyksen sali oli aivan täynnä odottavia ihmisiä, nuoria ja vanhempia.

Sali oli kauniisti koristettu orvokein ja neilikoin ja sana oli omistettu jokaiselle. Lämmin ilmapiiri vallitsi, puheineen, lauluineen ja näytöskappaleineen. "Tuhlaajapojan" esitys lumosi katsojat ja puhui jokaisen sydämelle. Näytelmän on kirjoittanut Raamatusta otetun tekstin mukaan rva Katri Pitkänen ja hänen ohjauksessaan se oli ollut useita kertoja ennenkin esitettävänä, aina onnistuen, ja syvästi puhuen.

Sisar Mirja nousi ensimmäisenä puhujakorokkeelle, viittoen suvivirren johon kuurot yhtyivät.

Hengelliset päivät avasi rva Katri Pitkänen, toivottaen nuoret ja vanhat sydämellisesti tervetulleiksi ja puhuen siitä, että Jeesus ei vaatinut meiltä suurta uskoa, kunhan ihminen vain uskoi Häneen. Kuoro esitti hengellisen laulun nti Elisabet Kataisen johtamana ja nti Kaisu Liikanen esitti yksinlaulua.

Kahden teologin vuorokeskustelua seurattiin tarkkaan, sillä nämä kaksi nuorta esittivät sanottavansa sekä puhuen että viittoen. Molemmat todistivat olevansa Jeesuksen seuraajia.

Elisabet Katainen esitti hyvin kauniisti Suomalaisen rukouksen ja sen jälkeen puhui hra Veikko Lakso. Hän puhui rikkaasta nuorukaisesta.

Jokainen esitys oli hyvä ja antoi jotakin läsnäolleille.

Seuraavana päivänä Helatorstaina kokoonnuttiin kirkkoon, Suvilahden kappeliin, jossa saarnasi rov. Paunu ja oli myös H. P. Ehtoollinen.

Kirkossa käynnin jälkeen kokoonnuttiin aamiaiselle kuurojenyhdistykselle ja sen jälkeen lähdettiin retkelle Suomenlinnaan. Suomenlinnassa oli luonto kauneimmillaan. Hra Aarne Lehti ohjaili retkeläisiä. Rva Pitkänen selosti Suomenlinnan historiaa. Laulettiin ja hra Laakso piti puheen. Retkeet osallistui vain 32 henkeä, siis kaikki eivät olleet jaksaneet lähteä mukaan tähän kuuluisaan paikkaan tutustumaan.

Illalla kokoonnuttiin jälleen Kuurojenyhdistykselle. Tänä iltana ohjelmaa johti rov. Paunu. Enimmäkseen

Paperisampo Oy:n osakepääoman korotus

Paperisampo Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 27. 5. päätettiin yhtiön osakepääoma korottaa kaksinkertaiseksi eli 96.000 markkaan nykyisesti 38.000 markasta. Toisaalla lehdessämme on varsinainen osakemerkintätarjous ja koska on kysymys tavallaan laajamittaisesta ja kaikkia kuuroja koskevasta asiasta, niin on tarpeen selvittää Paperisampo Oy:n tähänastinen toiminta sekä edellämainitun osakepääoman korotuksen tarkoitus.

Paperisampo Oy on kuurojen pienteollisuusyritys, verraten nuori vielä, sillä yhtiö perustettiin vasta vuoden 1960 loppupuolella ja aloitti toimintansa seuraavan vuoden alussa, mutta yrityksen kehitys on näiden parin vuoden aikana ollut ripeätä. Niinpä yhtiön myyntinumerot v. 1962 osoittivat nousua edellisvuodesta yli 300 % — ja nyt Paperisampo Oy aikoo rakentaa oman tuotantorakennuksen ja lisätä konekantaansa monipuolistaakseen tuotevalikoimansa.

Nykyisellään Paperisampo Oy:n valmistusohjelmaan sisältyy suuri määrä erilaisia paperi-, pahvi- ja muovihitsaustuotteita, jotka voidaan eritellä kirja- ja paperikauppa-alan myyntiartikkeleiksi, konttori- ja koulutarvikkeiksi. Paperisampo Oy on siis teollinen yritys, mutta samalla se on kirjansitomo, jonka työntekijöistä kehittyy alan ammattityöntekijöitä, vaikka varsinaista kirjansidontaa tilausmielessä ei nykyisissä suojissa voida harjoittaa ja siitä syystä ei myöskään ole mahdollisuuksia kirjansitojain ammattikoulutukseen. Mutta haitta on poistettavissa hankkimalla sopivat työtilat. Nykyisellään Paperisampo Oy:n työntekijät ovat kaikki kuuroja ja tätä linjaa aiotaan seurata jatkuvasti pienin poikkeuksin. Tarkoitus on turvata kuurojen työnsaantimahdollisuudet unohtamatta vajaatyökykyisiä, ja antaa heille ammattikoulutus mahdollisuuksien mukaan.

Paperisampo Oy:n tuotteiden yksinmyynti koko maassa on annettu Helsingistä käsin toimivan tukkuliike Oy Ko-Ho Ab:n tehtäväksi. Oy Ko-Ho Ab on paperikauppa- ja konttoritarvikealan tukkuliike, joka on perustettu v. 1939 ja omaa hyvät suhteet maan kirja- ja paperikauppoihin. Tästä yhteistoiminnasta hyötyy kumpikin osapuoli, Paperisampo Oy valmistaa ja Oy Ko-Ho Ab hoitaa myynnin. Molemmat yhtiöt ovat Suomen Paperikauppiasliitto ry:n yhteistoimintajäseniä.

Paperisampo Oy on tähän asti toiminut Hämeenlinnan Kuurot ry:n toimitalon kellarikerroksessa, missä yhtiöllä on ollut käytettävissä 60 m²:n suuruinen työhuone. Tähän tilaan on sijoitettu 9 konetta ja lisäksi varsinaisen kerhohuoneen puolella on suurin koneista, muovinsaumaaja. Näissä tiloissa ei yhtiöllä enää ole laajenemismahdollisuuksia. Myynnin nostaminen edellyttää entistä enemmän eri tuotteita ja näiden valmistus puolestaan vaatii uusia koneita. Myynnin noustessa on mahdollisuus uusien työntekijöiden sijoittamiseen, nykyisellään siihen ei ole edes tilojen puolesta edellytyksiä, vaikka pyrkijöitä riittää.

Mutta Paperisampo Oy onkin jo vuodesta 1961 alkaen suunnitellut omaa tuotantorakennusta ja nyt tähän tarkoitukseen on saatu 45.000 markan suuruinen valtion pienteollisuuslaina. Rakennuksen kustannusarvio on kuitenkin 72.000 markkaa, joten Paperisampo Oy:n omaksi osuudeksi jää 27.000 markkaa. Konehankintoihin, joihin sisältyy suuritehoinen muovinsaumaaja ja useita apukoneita, lasketaan tarvittavan 20.000 mk. Osakepääoman korotus tulisi siis käytettäväksi edellämainittuihin laajennuksiin.

Tuotantorakennus tulee rakennettavaksi Hämeenlinnan kuurojenyhdistyksen toimitalon välittömään läheisyyteen, tavallaan samalle tontille, sillä yhdistyksen kaupungilta vuokraamasta tontista on lohkaistu rakennusta varten oma tontti. Tämä tonttijako on viivästyttänyt rakennustöiden aloittamista, mutta nyt on sisäministeriö vahvistanut tonttijaon ja suunnitelmien mukaan rakennustyöt voidaan aloittaa heinäkuun aikana. Rakennuksen suunnittelussa on huomioitu mahdollisuus laajentaa rakennusta sekä pituussuunnassa että ylöspäin.

Maassamme on useita valtavia teollisuusyrityksiä, mutta hyvin harvoissa tapauksissa ne ovat syntyneet suurina. Alkuaan nekin ovat olleet tyypillisiä pienyrityksiä, jotka omistajainsa ponnistelujen ansiosta ovat kehittyneet alansa suuryrityksiksi. Paperisampo Oy on nyt pienteollisuusyritys, mutta silläkin on kehittymisen mahdollisuudet, jos vain pääomakysymys saadaan järjestymään nyt ja jatkuvasti, jos yhä useampi kuuro, kuurojen yhdistys ja kuurojen asiaa lähellä oleva tulee mukaan yhteiseen ponnisteluun.

---

vanhempaa väkeä oli saapuvilla. Puheet olivat antavia. Puheita pitivät past. Vesanen ja past. Närhi. Rov. Paunu kertoili viimekesäisen Eritrean matkansa vaiheita. Hra Rikström esitti kauniisti kevätlaulun. Kuin olisi nähnyt kaiken sen, mistä hän esitti, niin elävää se oli.

Kotkasta ja Karhulasta oli saapunut vieraita juhlaan. He näyttivät tyytyväisiltä näkemäänsä ja kuulemaansa.

Juhlan järjestäjät ja esiintyjät ansaitsevat kaikkien kiitoksen. Harvoinpa järjestetään tällaisia juhlia nuorille ja vanhemmille. Kylvöä tehtiin sydämien peltoon, itäköön se kylvö, sillä tarvitsemme aina elämämme matkalla pyhiä, katoamattomia opetuksia.

Sylvia

KUUROJEN AUTOJÄRJESTÖ (KA)

toimeenpanee toiset

KUUTAMORALLIT

elokuun 3—4 p:nä Invalidisäätiön Maatalousopistolla Mäntsälässä. Kokoonnutaan opistolle lauantaina elok. 3 p:nä klo 15. Klo 16 on päivällinen ja sen jälkeen suunnistamis- ja taitoajokilpailut moottoripyörille. Illalla on Seuratalolla illanvietto ohjelmineen ja tansseineen ja sen ohessa suoritetaan yösuunnistusajo autoilla. Parhaalle ohjaajalle ja kartanlukijalle kustannetaan vapaa matkalippu joko Tukholmaan, Leningradiin tai Lappiin. Seuraavana aamuna on autojen taitoajokilpailut. Kaikissa kilpailuissa jaetaan I—III palkintoina arvoesineitä.

Majoituksesta ja atarioista on maksu 10 mk hengeltä. Ensimmäinen ateria on lauantaina klo 16 ja toinen sunnuntaina klo 11. Lakanat ym. vuodevaatteet talon puolesta.

Ilmoittautumiset on tehtävä erikseen auto- ja erikseen moottoripyöräkilpailuihin. Osanottomaksu autolta tai moottoripyörältä 10,—. Ne, jotka eivät ole KA:n jäseniä, maksavat 20,— autolta tai moottoripyörältä. Myös majoitus ja ruokailu voidaan tilata samalla. Osoite: Herra Osmo Entelä, Tunnelitie 17 B, Et.-Haaga. Ilmoittautumiset tehtävä ennen heinäkuun 28 päivää. Maksut lähetettävä samalla KA:n postisiirtotilille n:o 121080.

Saarentaus, kuurojen maatalousopisto, on Helsingin—Lahden pikatien varressa n. 12 km Lahteen päin. Tervetuloa tutustumaan kuurojen maatalousopistoon ja samalla osallistumaan KA:n yhteiseen kesätilaisuuteen.

IMPI PELLIN MUISTOLLE

Kevään lähestyessä toukokuussa tuli viesti keskuuteemme, että sinä sait yllättäen lähtökutsun sinne, mistä paluuta ei ole. Tämä oli suuri yllätys kuuroille ystävillesi, sillä olithan keskuudessamme hiljaisena ja vaatimattomana ystävänä, vaikka kärsit sisäisestä sairaudestasi, joka kulutti voimiasi, ja sen takia piti luopua työpaikastasi keväällä, toivoen että saat nauttia vapaudestasi ja hoitaa terveyttäsi. Ja viettää perheesi kanssa oman kodin ihanista hetkistä, olihan sydämelläsi lapsesi ja heidän tulevaisuutensa, tytär ja poika, joita olisit tahtonut neuvoa ja ohjata, vaan niin ei sallittu.

Eräänä päivänä kaksi vuotta sitten tulit luokseni suuren hädän vallassa ja sanoit "ystävä, rukoile puolestani, olen rauhaton". Hämmästyin, luulin, että jotakin on tapahtunut. Lähemmin selitettyään hän toisti pyynnön, että rukoile, olen niin rauhaton, en jaksa elää. Ymmärsin, että Herra on alkanut vetää häntä rukouksen paikalle. Tuli mieleeni Jeesuksen sanat, ei kenkään voi tulla Minun tykköni, ettei Isä häntä vedä. Tämän hädän oli Herra pannut hänen sydämelleen, ja pani hänet etsimään toveria, jonka kanssa voi viedä kaikki huolet Herran eteen. Sillä hetkellä oli kaksi kuulevaa ystävää luonani ja me kannoimme tämän ystävän hädän rukouksen ja kiitoksen kanssa Herramme eteen.

Ystäväni nousi ja sanoi "nyt sain rauhan ja on hyvä olla". Joka päivä kahden vuoden aikana hän tuli luokseni rukoilemaan yhdessä, sillä rukous on Jumalan voima itse kullekin pelastukseksi. Loppuajan tämä ystävä jaksoi kilvoitella hengellisellä kilparadalla ja sai voiton Herramme Jeesuksen Kristuksen sovinto-veren kautta.

Kaunis kukkakumpu jäi todistamaan tämän elämän katoavaisuudesta ja uuden elämän alkamisesta. Kepeät mullat hautakummullesi.

Hilja Salmikko

Suomen kuurojen opetuksen perustajan 100-VUOTISMUISTOJUHLA

Turussa vietettiin lauantaina 8. 6. 1963 Suomen kuurojen opetuksen perustajan ja ensimmäisen opettajan Karl Oskar Malmin muistojuhlaa, joka alkoi muistohetkellä hänen haudallaan vanhalla hautausmaalla. Seppeleitä laskivat mm. Kuurojen Liiton ja Kuurojen Ystävien Liiton sekä Kuurojen ja Sokeain Opettajain Liiton edustajat.

Kuurojen talossa vietetyssä muistojuhlassa lausui tervehdyssanat Kuurojen Ystävien Liiton puheenjohtaja, rehtori Heikki Mylläri, joka selosti myös Karl Oskar Malmin elämänvaiheita. Malm syntyi Euran pitäjässä vuonna 1826 ja kuoli Turussa tasan 100 vuotta sitten. Vanhempiensa muutettua Porvooseen Karl Oskar Malm lähetettiin Ruotsiin, jossa hän koulunsa parhaana suoritti kuurojen koulun kurssin ja toimi myös sen opettajana. Vuonna 1860 perustettiin valtion toimesta Turkuun kuurojen koulu, jonka ensimmäisenä opettajana Karl Oskar Malm toimi kuolemaansa saakka. Kuuromykkyydestään huolimatta hän oli erittäin etevä ja valistunut henkilö. Hän oli mm. perustamassa Turun kansankirjastoa ja harrasti tähtitiedettä ja oli teatteritaiteen ystävä.

Kuurojen Ammattikoulun oppilaiden esitettyä kuorolausuntaa piti Otto H. Meurman juhlapuheen kuulon harjoituksen osuudesta kuurojen opetuksessa ennen ja nyt. Kuurojen Liiton puheenjohtaja, dipl.ins. Runo Savisaari selosti kuurojen asemaa. Hän mainitsi, että olisi erittäin tärkeää saada perustetuksi kuurojen konsulentin virkoja, jollaisia esim. Ruotsissa on jo viisi. Valtiolta anottiin määrärahaa kahden konsulentin palkkaamiseen, mutta sitä ei saatu. Konsulentin tehtävänä olisi toimia välittäjänä kuurojen ja muun maailman välillä ja auttaa kuuroja mm. virastoissa, lääkäreiden luona sekä työpaikkojen saannissa. Erittäin tärkeää olisi myös, että kuuroilla, joilla nyt on mahdollisuus vain kansakoulun kurssin suorittamiseen, olisi tilaisuus esim. jatkokoulun tai keskikoulun kurssin suorittamiseen heitä varten perustettavassa koulussa. Ohjelmassa oli vielä lausuntaa, pianosooloja ja kansantanhuja sekä pastori Eino Savisaaren päätössanat. —

Uusi Suomi

Aurinkoa, mutta oikein

Vanha sananlasku sanoo, että hullu kylpee niin, että nahka lähtee. Jos missä niin auringonpalvonnassa pätee tuo sanonta. Tuskinpa kukaan saunanlauteilla pieksää pintaansa rakoille, mutta ensimmäisten tolkuttomien auringonkylpyjen jälkeen voi tosissaankin nahka lähteä.

Auringonkylvyt ovat terveellisiä ainoastaan silloin, kun ne otetaan järkiperäisesti ja taidolla. Raskaisiin talvivaatteisiin tottunut iho on hiljalleen vähin erin totutettava ilmaan ja aurinkoon. Ennen aurinkoon menoa on iho voideltava jollakin hyvällä aurinkoöljyllä, joka suojelee liialta auringon poltolta ja tasoittaa ruskettumisen.

Ryhdyttäessä kevätkesällä ottamaan aurinkoa, on se aloitettava lyhyestä ajasta, muutamista minuuteista, jota sitten lisätään hiljalleen ja syksyn tullen mennään tahdissa taaksepäin. Näin menetelen saadaan auringolta kaikki se energia ja hyöty, mikä auringonpalvonnasta tulee saada tulevaa pimeätä talvikautta varten. Terveillekin auringonkylpy kohtuullisesti otettuna on vain hyödyksi, mutta sairaalloisten henkilöiden on siinä noudatettava suurta varovaisuutta, ehkäpä (keuhko- ja sydänvikaisten) heidän on siitä kokonaan kieltäydyttäväkin, sillä mikä sopii yhdelle ei sovi kaikille. Myöskin heikkohermoiset ja liikarasittuneet ihmiset käyvät liiallisesta auringonkylvystä rauhattomiksi ja huonounisiksi. Jos tottumattomalle iholle yhdellä kertaa annetaan liikaa aurinkoa, aiheuttaa se ensinnäkin kovaa punotusta ihon pinnalla, iho ärtyy ja kutisee, jopa rakkuloituukin ja useassa tapauksessa ilmenee kovaa kuumetta.

Järkevästi otetuilla auringonkylvyillä on esim. uinnin yhteydessä suuriarvoinen terveydellinen merkitys, sillä siitä ihmisen yleiskunto paranee, ruumiin elinvoima elpyy vastustamaan taudin siemeniä.

Tulkoon tässä samassa yhteydessä mainittua, että ne henkilöt, jotka joutuvat tekemään työtä seisten tai kävellen, tekevät viisaasti antaessaan jaloilleen runsaasti aurinkoa ja ilmaa. Ellei ole jokapäiväistä uintimahdollisuutta annetaan jaloille keinotekoista merivesi- ja aurinkohoitoa.

Ja eräs seikka vielä auringonpalvonnassa on muistettava: pää. Löytyy paljon sellaisia, jotka saavat auringosta ankaran päänsäryn, vaik-

Lainakirjastomme

On vähän puhua lainakirjastomme puolesta. Kenties moni nyrpistää nenäänsä ja ajattelee, että "mitäs tuossakin olisi olevinaan?" En viitsi lukea vanhaa, mutta sanoma- ja kuvalehdet tarjoavat aina uutta; luen niitä. Mutta tässä juuri onkin suuri tyhmyys. Ei sanomalehdet yksinään voi kehittää ihmistä. On tärkeää, että luettaisiin myös historiaa, niin voi tehdä vertailuja menneen ja nykyisen välillä. Elämäkerrat suurista miehistä ja naisista antaisivat meille monta kaunista esimerkkiä kuinka tulee elää. Niitä seuratessa oikea lukija tuntee voimansa ja tahtonsa kasvavan ja itsekin tahtoo joskin pienin olemuksin tehdä samaten.

Hyvä kaunokirjallisuus tarjoo ajatus- ja mielenylennystä ja sitä jokainen tarvitsee voidakseen olla hyvä. Siis lyhyesti ajatellen: yksi kirja laajentaa ajatuskykyä, toinen suo lämpöä ja lohdutusta levottomalle mielelle, kolmas tyydyttää opinhalua, neljäs täyttää taide- ja kauneusaistia. Oikein kunnolla luettu hyvä kirja voi vaikuttaa niin, että ihmisen olemus muuttuu sekä sisäisesti että ulkonaisesti. Suuren runoilijan tai kirjailijan henki voi sillä tavoin heijastua ihmisissä kautta aikojen. Siksi ovatkin sellaiset kirjalliset nerot kuolemattomia.

Välttääkseen yksipuolisuutta tulee lukea mahdollisimman monelta alalta. Silloin voi omistaa monipuoliset tiedot. Ei ole pakko, jos ei tahdo täydellisesti oppia joka alaa, mutta pohjatiedot kaikesta ovat jokaiselle kansalaiselle tärkeät.

Lainakirjastomme voi tässä suhteessa hyvinkin täyttää keskinkertaisen hyvät vaatimukset.

Jokaisen yhdistyksemme jäsenen kunnia-asia on ensin tuntea ja antaa arvo omalle lainakirjastolle ennen kuin menee merta etemmä kalaan. Heikompilahjaiset ei saa pelästyä, jos on vaikea ymmärtää. Allekirjoittanut hyvin mielellään opastaa luettavan ymmärtämisessä. Tehkää siis oikea valloitusretki kirjakaapeille, niin miehet ja naiset, svessit ja fennomaanit.

Kirjastonhoitaja

Ylläoleva ote oli julkaistu HKY:n jäsenlehdessä 1917, ja sen kirjoitti Ida Viljavuo-Mouton, tunnettu aktiivisesta yhdistystoiminnastaan.

---

ka muu ruumis sietäisikin aurinkoa. Pää on silloin suojattava valkealla liinalla tai hatulla. Valkoinen väri kun taittaa auringonsäteet ja musta kokoo.

Anni K—nen

Markkulassa merkittyä

Pojalla ja minulla on yhteinen huone.

Tuo seikka ei sinänsä sano mitään. On talouksia, joissa kaikilla perheenjäsenillä on yhteisesti yksi tai kaksi huonetta jaettavanaan, ilman, että joku tai jotkut heistä vaatisivat käyttöönsä omaa huonetta. Sehän on heistä jo ylellisyyttä.

Ymmärrettävää.

Mutta joskus voi taloudessa olla kaksi niin kovatahtoista luonnetta, että oma huone kullekin on paras ratkaisu, jos ei maailmanrauhan niin perherauhan vuoksi ainakin.

Pojalta ei puutu kovaa tahtoa ja koska hän on perinyt sen minulta, niin on sitä samaa sitten minullakin.

Meillä on siis yhteinen huone.

Ylipäänsä huoneen käyttö sujuu rauhanomaisen rinnakkaiselon merkeissä. Vain silloin tällöin ilmenee merkkejä Berliinin kriisistä, esimerkiksi jos pojan autoarmeija, 48 kpl, on levittäytynyt paitsi lattialle myös kirjoituspöydälle.

Siinäkin järjestys pian palautuu isomman voimalla ja oikeudella, niinkuin on yleinen tapa maailmassa.

Vähän toista on iltaisin, jos olen päättänyt tehdä sitä ja sitä ja poika on päättänyt, että luemme Nakke Nakuttajan viiden vuoden vanhaa numeroa, jonka hän on saalistanut Pikku-Jussin kätköistä.

Kokemus on opettanut, että normaaliin päiväjärjestykseen siirtyminen käy parhaiten ottamalla lehti kiltisti käteen ja höpöttämällä teksti läpi.

Varmuudella pojalla kuitenkin on ollut Ville Vallaton piilossa selkänsä takana ja juuri kun helpottuneena henkäisen katti Sylvesterin viimeiset vuorosanat hän vetää lehtensä esiin.

Kokemus on opettanut j.n.e.

Kun näistä illan esivalmisteluista viimein on selvitty, niin saan viimein olla suhteellisesti rauhassa. Se myönnettäköön, ettei pojalle tehdä vääryyttä.

Toisaalta poika illan kuluessa osoittaa aktiivista mielenkiintoa puuhiani kohtaan.

Äskettäin tein yhdistyksen tilinpäätöstä ja poika seurasi työn edistymistä silmä kovana.

— Oletko sinä koskaan tehnyt virheitä, poika kysyi.

— Kyllä.

— Onko tuossa nyt virheitä?

— Voi olla, tilintarkastajat siitä sitten ilmoittavat.

— Joudutko sinä sitten vankilaan, jos löytyy virheitä?

— Ei kai, vastasin ja samalla mielessäni ihmettelin, että ovatko Suomessamme joka päivä ilmenevät kavallukset ja väärinkäytökset keskustelunaiheena myös imeväisten piirissä.

Sitten poika kiinnitti huomionsa mappeihin, joita tässä meidän huoneemme hyllyillä oli parisenkymmentä kappaletta.

— Eivät nuo ole sinun, hän sanoi ilmeellä, joka oli suorastaan tyly. Vie ne pois, kerhon puolelle.

Vakuutin etten vie, vaikkeivät kansiot todella olleet omia.

Poika ei tyytynyt siihen. Hän intti edelleen, että hyllyt on saatava tyhjiksi.

— No, miksi, minä vuorostani utelin.

— Koska minä tarvitsen tilaa autoille — ja eiväthän nuo ole sinun omia.

Muuten poika kyllä suhtautuu verrattain myönteisesti näihin kansioihin ja muihinkin puuhiin. Viime aikoina poika välttämättä tahtoo kuulla mitä kirjoitan. Niinpä sitten joku yllättäen pistäytyvä vieras tapaa minut lukemassa pojalle seuraavansisältöistä iltasatua:

. . . on laajemmaltikin halua nuorisotyön järjestämiseksi, jos vain löydetään kullekin yhdistykselle sopiva toimintamuoto. Mahdollisuuksia aina on, jos nuorten kerhoa ei kannata perustaa, niin . . .

Toivottavasti joku kasvattaja ei nyt hyppää huomauttamaan etteivät tämänsuuntaiset sadut ole lapsen kehityksen kannalta suositeltavia. Käsitykseni on, ettei niistä ainakaan mörköunia tule ja koska vaatimuksia kansioiden poistamiseksi ei ole jatkettu, niin ehkäpä tämänsuuntaisesta lukemisesta on jotain hyötyäkin.

Nimittäin jatkuvaa rinnakkaiseloa ajatellen.

Uuras Luuta

Hyvä oppikirjanen "JOKAPÄIVÄISILLE" sähkönkäyttäjille

SÄHKÖNKÄYTÖN TURVALLISUUSOPAS on nimeltään kirjanen, joka on ilmestynyt Tapaturmantorjunta ry:n kustantamana ja tarkoitettuna kaikille niille henkilöille, niin miehille kuin naisillekin, jotka joutuvat tekemisiin erilaisten sähkökojeiden kanssa. Sähköteknikko Kaarlo Tompuri on kirjasen tekijä. Hän on havainnollisella tekstillä ja kuvituksella esittänyt asiat niin, että sähkön vaaroihin tarkemmin perehtymätönkin pääsee niistä perille.

Kirjasen sisällysluettelo kertoo siitä löydettävän neuvot, varoitukset ja ohjeet aina sulakkeiden vaihdosta radio- ja televisioantennien asennukseen sekä kotitalouskoneissa ilmeneviin vikoihin. SÄHKÖNKÄYTÖN TURVALLISUUSOPAS on viime lehdiltään omistettu sähkötapaturmien ensiapuohjeille.

40-sivuista kirjasta voidaan mainiosti käyttää myös kansalais-, ammatti- ym. kouluissa oppikirjana annettaessa turvallisuusopetusta sähkötapaturmien torjumiseksi. Sähkönkäytön turvallisuusopasta on saatavissa kirjakaupoista ja Tapaturmantorjunta ry:ltä.

Nuorten palsta

NUORI MIES

Lainattu L. Mudderspack'in "Koti"-kirjasta.

Nuoruusaika on unelmien aikaa. Nuori mies uneksii siitä, miten hänestä tulee jotakin suurta. Hänellä on ihanteensa — sankarinsa — ja hänen mielensä aivan palaa halusta tulla heidän kaltaisekseen. Ei ole pahaksi näin unelmoida, jos ihanteet ovat korkeat ja jos unelmat pyritään toteuttamaan.

Kahdenlaisia haaveilijoita

Mielikuvituksen kevyet siivet kantavat määrätynlaiset haaveilijat ylös korkeuksiin, aina pilviin asti. He rakentavat ilmalinnoja, mutta tekevät vähän tai ei mitään toteuttaakseen unelmiaan. He eivät seiso maan kamaralla tukevasti molemmin jaloin. Vain harvoin he ajattelevat sitä, kuinka voisivat saavuttaa päämääränsä. Heidän unelmansa vain leijuvat sinisessä avaruudessa, ja järjellä on tuskin mitään tekemistä näiden unelmien kanssa. Nämä haaveilijat ovat suunnanneet katseensa tähtiin, mutta eivät näe niitä menestyksen mahdollisuuksia, jotka ovat maassa heidän jalkainsa juuressa. Sellaisissa haaveilijoista eivät saa mitään mainittavaa aikaan. He kohtaavat vain pettymyksiä, ja heidän toiveensa raukeavat tyhjiin.

Mutta on toisia, jotka samoin asettavat päämääränsä korkealle. He ajattelevat suuria asioita ja innostuvat suurteoista, mutta samalla he ymmärtävät, ettei mitään korkeata päämäärää saavuteta ilman työtä. He ryhtyvät toimintaan unelmiensa toteuttamiseksi ja saavuttavat päämääränsä, jos heillä on tarpeelliset menestymisen edellytykset.

Uneksia suuria on hyvä, mutta suorittaa vähän on parempi. "Kaikkien ihmisten ei sallita tulla rikkaiksi tai saavuttaa kunnian kukkuloita", sanoo Wingote, "mutta se joka on terve, tavallisen lahjakas ja rehellinen ja ahkera, voi ainakin ansaita toimeentulonsa." On hyvä olla toiveikas, mutta on parempi ymmärtää, että, unelmat toteutetaan uutteralla työllä. Toive, joka vain unettaa ihmistä tai vie hänet toimettomuuden unimaailmaan, on vain esteenä hänen menestykselleen. Kaitselmus ei palkitse toimetonta uneksijaa, "sillä mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää." Cal. 6:7.

Trumbull sanookin aivan oikein: "Menestymisemme riippuu enemmän siitä mitä me olemme kuin siitä mitä meidän tiellämme tapahtuu. Joku antaa poikittain tiellä makaavan puunrungon pysähdyttää itsensä, kun taas joku toinen, joka kulkee samaa tietä, poistaa esteen ja käyttää sitä avukseen asettamalla sen puron yli vietäväksi porraspuuksi vähän kauempana." Kuinka usein elämässä sattuukaan, että kaksi henkilöä, joilla aluksi on ollut samanlaiset olosuhteet ja jotka ovat päässeet yhtä pitkälle esim. niin, että käyvät samaa koulua samalla luokalla, ovat joidenkin vuosien kuluttua päässeet aivan erilaisiin tuloksiin. Mikä siihen on syynä? Kenties he ovat haaveilleet samoja unelmia, mutta toinen on tehnyt työtä saadakseen unelmansa toteutetuksi, kun taas toinen on vain juopunut niistä ja kulkenut unelmissaan odottaen, että tapahtuisi jotakin mikä ne toteuttaisi.

Eteenpäin pyrkivä tahto

"Ei mikään ole mahdotonta sille, joka tahtoo", sanoo Mirabeau, ja Victor Hugo selittää: "Ihmisiltä ei puutu voimaa, vaan tahtoa."

Nuorisolle on hyvin tärkeätä ymmärtää tahdonvoiman suuri merkitys. Tahto on sisäisen elämämme pääsuuntaus, sisällämme oleva voima, joka tekee mahdolliseksi päättää ja valita hyvän ja pahan välillä. Kaikki riippuu siitä miten käytämme tahdonvoimamme.

On suuri ero sillä että vain toivotaan jotakin tai tahdotaan jotakin. "Toivon" sitä ja sitä on usein käytetty sanonta, mutta sillä ei saavuteta mitään. Ei, mutta kun nuori mies oppii sanomaan: "Minä tahdon" ja tulee huomaamaan, mikä voima tuohon pieneen sanaan "tahdon" kätkeytyy, ei hän enää puhu toivomisesta, sillä hän huomaa pian, että hänen tahtonsa on kyllin voimakas toteuttamaan hänen toivomuksensa.

Sanomalla "Toivon että olisin ylhäällä vuoren huipulla" ei kukaan pääse sinne, mutta se joka sanoo: "Minä kiipeän vuorelle" ja joka ryhtyy tuumasta toimeen ja ottaa askelen toisensa jälkeen, pääsee huipulle, jos hän jatkaa kestävästi, ja usein hän tekee sen huomion, ettei vuori ollutkaan niin jyrkkä ja vaarallinen kuin miltä se näytti.

Päättäväisyys

on toinen ominaisuus, jota tulee kehittää, jos mielitään päästä eteenpäin. "Suuri viisaus on luja päättäväisyys", sanoo Napoleon. Hänellä oli kyky tehdä nopeasti päätös ja hän pani päätöksensä myös ripeästi toimeen, kun hänen vihollisensa vielä istuivat pohtimassa sotasuunnitelmia ja niin menettivät otolliset tilaisuudet. Tämä päättäväisyys ja toimintakyky loivat hänen inhimillisesti katsoen niin loistavan menestyksensä. Quintilian sanookin aivan oikein "Kun vielä pohdimme sitä, milloin voisimme aloittaa, on usein jo liian myöhäistä toimia."

On säälittävää nähdä ihminen, joka ei koskaan pysty ratkaisemaan asioita. Tietenkin meidän tulee ajatella ennen kuin puhumme ja punnita ennen kuin ryhdymme toimeen, mutta monet ihmiset eivät koskaan tule toimineeksi mitään sen tähden, että he epäröivät liian kauan ja heiltä puuttuu päättäväisyyttä. Nopeata ajatuskykyä voidaan harjoittaa. Niin pian kuin on päästy selville, mitä tulee tehdä, ei enää saa epäröidä, vaan toimia. Se on päättäväisyyttä.

Liittomme uutisia

Hallituksen kokouksessa 25 p:nä maaliskuuta valittiin liittomme edustajiksi Pohjoismaisen Yhteistyökomitean kokoukseen Kööpenhaminassa 6.—7. 4. puheenjohtaja R. Savisaari ja toim.joht. R. Pitkänen.

Kuurojen Päivän valtakunnallinen pääjuhla päätettiin pitää Tampereella 22. 9. 63 ja sen järjestely annettiin paikallisen kuurojenyhdistyksen toimeksi.

Merkittiin, että Leksandissa pidettävän Pohjoismaisen nuorisoleirin suomalaisryhmän johtajaksi oli valittu rva Elise Jaakkola.

Merkittiin, että kuuroja koskevia asioita pohtivan yhteistyöelimen kokoukseen oli tähän mennessä ilmoittautunut kuurojenpappien edustajina rovasti L. Paunu ja past. E. Savisaari, Kuurojen- ja sokeainopettajainliiton edustajina maist. Meri Mylläri ja opett. Eino Kuokkanen. Liittomme edustajiksi valittiin dipl.ins. R. Savisaari, agrologi J. Väisällä ja toim. R. Pitkänen.

Merkittiin, että äitileiri pidetään HKY:n kesäkodissa Sökössä 15.—24. 7. 63 ja myönnettiin sitä varten 3.000 mk tilitystä vastaan.

Lisäksi keskusteltiin ja päätettiin edustajainkokouksen hallitukselle siirtämistä asioista.

Hallituksen kokouksessa 19 p:nä toukokuuta keskusteltiin ja päätettiin mm. seuraavista asioista:

Päätettiin vuoden 1964 edustajakokous antaa Vaasan Kuurojenyhdistyksen järjestettäväksi. Toisena anojana oli Porin Kuurojenyhdistys.

Päätettiin kunnioittaa kuurojenopetuksen isän Karl Oskar Malmin kuoleman 100-vuotismuistoa laskemalla seppeleen Porvoossa olevalle K. O. Malmin muistopatsaalle toukokuun lopussa ja osallistumalla Turussa 8. 6. järjestettävään Malmin muistojuhlaan.

Valittiin hallituksen puolesta huomioitsijaksi Leksandin Pohjoismaiselle nuorisoleirille rva Aura Ahlbäck ja varalle rva Katri Pitkänen.

Myönnettiin Turun Kuurojenyhdistykselle nuorisotoimintaa varten poikkeuksellisesti 250,—.

Liiton edustajiksi Tukholmassa pidettävään Kuurojen Maailmanliiton kongressiin valittiin puheenjohtaja R. Savisaari ja toim. R. Pitkänen.

Eri komissioihin valittiin seuraavat: Kuntouttamiskomissioon R. Pitkänen ja R. Östman, varalle U. Lehtimäki. Sosiaalikomissioon rva Katri Pitkänen ja L. Paunu, varalle rva Elise Jaakkola. Kulttuurikomissioon rva Aura Ahlbäck ja O. Entelä, varalle K. Mäkelä. Viittomakielikomissioon C.-E. Martola ja Eino Savisaari, varalle rva Sirpa Kostiainen.

Keski-Suomen Kuurojen Ystävät yhdistykselle päätettiin myöntää tilitystä vastaan avustusta kuurojen lasten vanhempain kursseja varten Jyväskylässä syksyllä korkeintaan 300,— asti.

Pörkenäsin perheleiriä varten päätettiin antaa avustusta 100,— tilitystä vastaan.

Lisäksi keskusteltiin ja päätettiin muista ajankohtaisista ja juoksevista asioista.

OSOTTEITA

SUOMEN KUUROJEN LIITTO

Puheenjoht. Runo Savisaari, Riistapolku 1 C 29, Tapiola.

Toim.joht. Rurik Pitkänen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

Rahastonhoitaja Eero Laamanen, Etuniementie 11, Frisans.

Liiton toimisto Liisankatu 27 E 10, Helsinki. *Heinäkuun ajan suljettuna.*

Hallitus:

Jaakko Väisälä, Maatalousoppilaitos, Saarentaus.

Urho Lehtimäki, Itäinen Rantakatu 40 A 18, Turku.

Jarmo Narmala, Postilokero 62, Hämeenlinna.

Katri Pitkänen, Liisankatu 27 E 10, Helsinki.

Erkki Tuliniemi, Bonäsintie 17 A, Vetokannas.

Emil Mattila, Orapihlajatie 12 A 8, Huopalahti.

Aura Ahlbäck, Ohjaajantie 10 A 6, Pohj.-Haaga.

Ragnar Östman, Kulmala, Hiekkaharju.

Kauko Mäkelä, Lentäjänkatu 10, Naistenmatka.

Varajäsenet:

Nikolai Stefanov, Ainonkatu 23, Lappeenranta.

Sirpa Kostiainen, Vähä-Hämeenkatu 9 B 27, Turku 2.

Teuvo Lillunen, Rastaala, Kilo.

YHDISTYKSET

Forssa: Pj. Anna Lilja, Et.puistok. 24, Forssa. Siht. Vilho Jalava, Härkälä, Somero. Rahastonh. Elisa Vieno, Forssa Oy:n Vanhainkoti. Varat 835,94.

Haapajärvi: Pj. ja rah.hoit. Mikko Haapala, Haapaperä, Nivala.

Heffata: Yhd. talo Vammala as., Härmänkatu. Pj. Tauno Kuutti, Sammaljoki. Siht. Anneli Kuutti, Sammaljoki. Rah.hoit. Tapio Tirkkonen, Karkku as. Varat 33.524,16.

Helsinki: Osakehuoneisto Liisank. 27 A 8. Pj. ja rah.hoit. Torsten Rikström, Limingantie 44 B 7, Helsinki. Siht. Leo Kaurela, Vegank. 12 A, Helsinki.

Hämeenkyrö: Pj. ja siht. Ester Koskinen, Ikaalinen. Rahastonh. Fanni Hietaniemi, Hämeenkyrö kk. Varat 380,00.

Hämeenlinna: Oma talo Markkulantie 3, Hämeenlinna. Pj. Kaisu Valtonen, Viertokatu 72, Hämeenlinna. Siht. ja rahastonh. Jarmo Narmala, Markkulantie 3, Hämeenlinna. Varat 43.331,91.

Iisalmi: Pj. Veikko Lämsä, Makkaralahti, Iisalmi. Siht. Tyyne Väätäinen, Karjalank. 26, Iisalmi. Rahastonh. Hellin Keinänen, Ilvolank. 7, Iisalmi. Varat 375,84.

Imatra: Pj. Antti Jäkälä, Lasola, Lappeenranta. Siht. ja rahastonh. Eino Kalpio, Kaiturinpää. Varat 1.660,07.

Joensuu: Pj. Hilkka Simonen, Siltak. 24, Joensuu. Siht. Maire Lavikainen, Kangaskuja 3, Joensuu. Rahhoit. Tauno Simonen, Siltak. 24, Joensuu. Varat 9.104,95.

Jyväskylä: Pj. Eva Ratavaara, M. Canthink. 16 A 13, Jyväskylä. Siht. Seppo Laukkanen, Puistok. 19 A 27, Jyväskylä. Rahastonh. Kaisu Korhonen, Keljonkangas. Varat 13.478,50.

Kainuu: Pj. ja rahastonh. Leo Heikkinen, Kauppak. 44 C 26, Kajaani. Siht. Hilkka Mikkonen, Asuntola 55, Kajaani. Varat 1.313,07.

Karjala: Pj. Mikko Kokkola, Oravala, Voikka. Siht. Impi Kola, Veturimiehentie 15, Kouvola. Rahastonh. Eero Kossila, Löytty, Koria. Varat 3.734,73.

Kemi: Pj. Lauri Tapio, Hiekkakuopantie 12, Kemi. Siht. Eila Sitkiä, Koivuharjunkatu. Rahastonh. Taimi Moisala, Veitsiluoto.

Kerava: Pj. Hilma Ojala, Helsingintie 2, Kerava. Siht. Liisi Rannikko, Rusutjärvi, Hyrylä. Rahastonh. Erkki Haapanen, Maalarintie 5, Kerava. Varat 763,45.

Kokkola: Pj. Helle Hanhikoski, Puistok. 20, Kokkola. Rahastonh. Rauha Harju, Ruotsalo, Kälviä. Rahastonh. Urpo Rauma, Katariinank. 15, Kokkola. Varat 5.853,03.

Kotka: Pj. Otto Heiskanen, Kop-

TIDSKRIFT FÖR DÖVA

OFFICIELLT ORGAN FÖR FINLANDS DÖVAS FÖRBUND r.f.

JULI-AUGUSTI | 67 ÅRGÅNGEN | Nr 7-8 - 1963

Karl Oskar Malms

hundraårsminne 8. 6. 1963

Den 8 juni firades i Åbo hundraårsminnet av dövskoleundervisningens faders, Karl Oskar Malms död.

Enär Karl Oskar Malms livsverk och dess betydelse i nuvarande stund är mindre känt bland den yngre generationen, är det på sin plats att i korthet nämna litet därom.

Karl Oskar Malm föddes den 12 februari 1826 i Eura i kamrern A. G. Malms familj. Då ett normalt barn i allmänhet väntas börja tala, uppdagadet att pojken var döv av okänd orsak. Pojken växte likväl upp som ett normalt barn. Trots sin dövhet var han ett begåvat barn och uppfattade lätt saker och ting och lärde sig skriva bokstäver och siffror. Han visade anlag för snickarsysslor och var flitig och hurtig. Således ett till alla delar ett normalt och väl utvecklat barn. Det var bara hörsel- och talförmågan som fattades och läkarna kunde inte göra något åt det.

I Finland fanns det dåförtiden ingen som helst undervisning för döva. När skolåldern började nalkas sändes han därför till den närmaste dövskola som fanns då, den i Stockholms närhet belägna Manillaskolan. Vid sju-årsåldern började han sin skolgång år 1834, först som privatelev och sedermera som ordinarie elev från år 1840. Under skoltiden var han en exemplarisk elev. Av de ämnen som intresserade honom mest må nämnas Sveriges historia, geografi, naturlära, djurlära, astronomi, allmän historia, räkning och geometri. I snickararbeten var han också mycket skicklig. Av fritidsintressen må nämnas simningen, där han år 1845 korades till simmagister.

Från Manillaskolan erhöll Karl Oskar Malm år 1845 som 19-åring sina utdimitteringsbetyg efter 11-årig skolgång. Vi få tacka hans föräldrar för den ekonomiska uppoffring de gjorde då de satte sin döva son i en så förnäm skola som dövskolan i Manilla, föga anande att det barnet i sinom tid tack vare det skulle bli en av vårt lands märkligaste personligheter.

Vid återkomsten till Finland verkade Malm först som hemlärare i Borgå, där hans far var kommunalrådman. Efter att ha erhållit mera erfarenhet på området, beslöt han den 1 oktober år 1846 grunda en privat dövskola i sin fars gård vid Vävaregränden. Till en början hade han bara två elever, av vilka den yngre, David Fredrik Hirn i sinom tid blev dövskolelärare och grundaren av vårt lands första dövförening i Åbo. Elevantalet ökade dock småningom i Malms skola. Undervisningen bestod av läsning, skrivning, räkning och geografi, med skolgång i 9—10 år. Undervisningen skedde på teckenspråket. Malms far svarade för de utgifter åsamkades skolan. Först år 1856 fick Malms skola ett litet statsunderstöd. Även privatpersoner gav skolan ekonomiskt stöd.

Skolan verkade sålunda med privat offervillighet i 13 år innan staten insåg nödvändigheten att ta allt under sina vingars beskydd. År 1859 grundades den nya statliga dövskolan i Åbo och Malm beordrades dit som dess första lärare. Även skolan i Borgå ingick slutligen i statens hägn från år 1863. Sedermera grundades de övriga dövskolorna på olika håll i landet.

Karl Oskar Malms framsynthet framstår klart i de artiklar han publicerade i tidningarna, där hans förslag om undervisning för landets döva i särskilda skolor, behövlig nödvändig skolning i yrkeslära, själavård m.m. dock klingade för döva öron. Beklagligtvis räckte det ett tiotal år innan man äntligen kom till insikt om nödvändigheten därav.

Karl Oskar Malm dog helt ung, endast 36 år gammal, i lungsot den 8 juni år 1863. Han ägnade hela sitt liv för sina ödeskamraters, de dövas väl och försökte med alla medel åstadkomma förbättringar i deras dåförtiden erkänt svåra ställning. Hans banbrytande arbete blev det första steget till allmän förståelse för dövhetens sak; den nuvarande livliga föreningsverksamheten och det otroliga under, som respekten för och erkännandet av den döve individen innebär, kan sägas ha sitt ursprung i vårt land i det frö som såddes av pionjären Karl Oskar Malm i den lilla skolan vid Vävargränd i Borgå.

Malms minne har av oss alltid vördats och hållits kärt. Med andakt och vördnad i blicken har vi stått inför hans staty i Borgå och hans grav i Åbo och nedlagt de kransar som ha inskriften: Till banbrytaren och pionjären . . .

Hur läser du din Bibel?

I förordet till ett tyskt Nya Testamente, som utkom för en tid sedan, skriver den tyske prästen Hans Bruns om en rätt läsning av Nya Testamentet:

Läs under bön: Nya Testamentet är ingen roman. En sådan kan man läsa utan bön. Nya Testamentet innehåller ett Guds budskap om Jesus Kristus till alla människor. Det är verkligen "ett testamente"; vi kallas att bli Guds barn och arvingar. Gud har liksom skrivit ett "kärleksbrev" till oss. Hur bör vi icke lyssna, när Gud själv talar! Hur skulle vi kunna flyktigt genomögna det, när det är fråga om arvet för hela evigheten? Skulle vi icke med glädje och tacksamhet lyssna till allt, som Gud i sin kärlek skrivit till oss? — Allt detta kan blott ske under bön. Därför är det mer än en yttre formalitet, när

människor före bibelläsningen knäpper sina händer och beder: "Herre, öppna mina ögon, så att jag kan skåda undren i din lag!"

Läs med eftertanke: Nya Testamentet är ingen tidning. En sådan kan man hastigt se igenom. Nya Testamentet är "Guds bröd", av vilket vi lever. Man måste liksom "äta" det. Till ätandet hör också att man "tuggar", d.v.s. Bibeln måste läsas långsamt. Även de enskilda verserna och orden bör liksom "genomtuggas". Därvid kan man få hjälp av några frågor, som man föreslagit. Exempelvis detta: "Vad står i verkligheten i texten," "Vad vill detta Guds ord lära mig själv," "Vad fordrar Gud här av mig, vad ger han mig?" "Vilka tacksägelseämnen möter jag här?" "Vad skall jag bedja om?" "Vilken biblisk tanke skall i dag vägleda mig?" "Vad skall jag nu göra?"

Låt din bibelläsning bli ett forskande i Ordet! Nya Testamentet är ingen barnbok. En sådan kan man bläddra igenom. Nya Testamentet meddelar så många sanningar, som är av avgörande betydelse för vårt liv, att vi måste läsa det långsamt och med stor uppmärksamhet. Man har föreslagit, att varje stycke läses tre gånger. Det är omöjligt att fatta allt vid den första genomläsningen. Mycket får form och färg blott först vid andra genomläsningen. Men vid tredje genomläsningen bränner sig bestämda, viktiga tankar in i hjärta och samvete . . .

Det viktigaste är: att bedja om den helige Ande, att han måtte hjälpa oss att förstå vad Gud själv vill säga oss och vad han skall betyda för vårt liv. Gott, om vi gör detta troget och regelbundet!

Målet är att verkligen lära känna Nya Testamentet, att tillägna sig dess innehåll i huvud och hjärta, och sedan — att uppleva sanningarna.

Så långt citatet.

Vi lever i en tid, då många har glömt sin Bibel.

Resultatet?

Andlig tillbakagång, svidande nederlag i kampen emot synden med åtföljande modlöshet.

Fältropet till de troende i dag är: Tillbaka till Bibeln! Genom ett dagligt studium av denna heliga bok kan tron tillväxa, den andliga slagkraften bli större, livsmodet återvända och nya segrar vinnas för Guds rike.

Hur läser du din Bibel?

TECKENSPRÅKETS GEMENSAMHET

De hörande har ofta sinsemellan förundrat sig om de dövas teckenspråk är internationellt utbrett, eller med andra ord om det är gemensamt för alla döva i hela världen. Frågan är svår att besvara. En del har för sig att så är, medan en stor del har måst konstatera, att de olika ländernas tecken i stort sett äro egenartade och gå stick i stäv med de egna tecknen. Kanhända kan man säga att teckenspråket har något gemensamt och internationellt i sig vid förhandlingsbordet då lättförståeliga och enkla framföranden behandlas och avgöres, men inte i sådant som är av invecklat och svårhanterligt art.

Ett exempel på att teckenspråket har ett visst internationellt i sig kunde man med egna ögon konstatera på Otnäs och de olika tävlingsarenorna då VM-spelen för döva höllos här i Finland. Här kunde man sannerligen själv se att inga gränser fanns då representanter för de mest skilda folk och raser möttes och huru lätt som helst kunde inleda samtal med varandra trots olikheter i språk och kynne. Man kunde också märka, att de döva hade en förunderlig medfödd förmåga att med mimikens hjälp meddela sig med varandra lättfattligt och tydligt, vare sig det var med bekanta eller obekanta.

I sanningens namn bör man dock erkänna att tecknen i de olika länderna som ovan sagts äro egenartade. Här i de nordiska länderna har man redan i ett tiotal år genom livlig samarbete samverkat med varandra. I alla de kongresser som hållits har man haft egen tolk för de egna, men kommer man utanför nordens gränser blir det helt naturligt annorlunda.

Bland de som har med tecknen att göra har grotts tankar på ett verkligt gemensamt teckenspråk, ett slags esperanto för de döva. De nordiska länderna har redan en längre tid förberett sig för skapandet av gemensamma tecken. Det egentliga arbetet är redan officiellt fullgjort, men fullbordandet av ordboken med de gemensamma tecknena låter ännu vänta på sig, då skapandet av ett gemensamt nordiskt teckenspråk mötts av vissa smärre svårigheter av sådan art att man måst tillgripa kompromissering, samt att bara en del av tecknena, sammanlagt c:a 1500 st, tagits med i den nämnda ordboken. Om dessa tecken fås i bruk och spritt sig i hela norden, har gjorts ett stort steg framåt i strävandena för ett enhetligt språk.

Även inom de dövas världsförbund har man infört språkfrågan i verksamhetsprogrammet, men arbetet i detta aspekt har mött så stora svårigheter, att man, isynnerhet inom den närmaste tiden, inte bör förvänta sig något resultat därav.

Den av Finlands Dövas Förbund tillsatta teckenspråkskommitten har under den gångna vintern frambringat ett annat förslag som verkligen tål att synas noga i sömmarna och har alla chanser att erhålla ett gillande omdöme och gå igenom. Kommitten har nämligen ansett, att det vore en stor fördel för internationaliserandet av teckenspråket om de dövas fingeralfabetstecken göres så gemensamt som möjligt för hela världen. Kommitten har vidare konstaterat, att den allmännast ibruk varande metoden är det s.k. fransk-amerikanska systemet som tillämpas förutom i de nämnda länderna, även i Tyskland, Danmark och Norge. Denna metod, som till sin struktur är synnerligen lättbegripligt och mjukhanterligt, kan läggas som grund för skapandet av ett gemensamt internationellt alfabet. Dessa alfabet har likväl smärre svagheter som dock lätt kan ändras. Sålunda bör tecknen för bokstäverna p, s och t närmare synas i sömmarna och om möjligt ersättas av de mera lämpligare, i Sverige och Finland i bruk varande motsvarande tecknen.

Förenämnda förslag var framme vid förbundets representantmöte den 24 mars i år varvid den i princip understöddes. Vidare fördes saken på tal även vid nordiska samarbetskommittens möte den 7 april i Köpenhamn och vann också här gillande. Det beslöts att lägga fram förslaget för världskongressen i augusti i Stockholm. I fall den blir accepterad och sålunda godkänd, betyder det i praktiken en rigorös ändring av vårt fingeralfabetssystem och åter stort steg framåt i bemödandena att skapa ett gemensamt språk för hela världen.

Nytt försök med hörselträning

Vid den departementala dövstumskolan i Asniéres, Paris ha försök med hörselträning fortgått i förskoleavdelningen sedan år 1953. Döva barn intagas i förskolan redan vid 3—4 års ålder och stanna kvar där c:a 4 år, varefter de överflyttas till mellanskoleavdelningen. I småbarnsskolan finnas numera hörselförstärkare inmonterade i ett tiotal klassavdelningar. Vid så tidig intagningsålder är det inte alltid möjligt att omedelbart få en säker uppfattning av hörseltillståndet, varför samtliga barn under det första skolåret få deltaga i hörselövningarna.

Flera av barnen visa redan tidigt goda resultat av hörselträningen, och hos några förbättras snart både artikulation och avläsning. Men för vissa barn — sådana med mycket obetydliga hörselrester och de debila med relativt goda sådana — blir förbättringen mindre märkbar. Träningsarbetet med "helt döva" men gott begåvade barn kan också fortgå längre tid utan märkbar förbättring. Ett par sådana fall ha närmare diskuterats i föreliggande uppsats.

I. *Isabelle*, döv vid sju månaders ålder, nu 6 år, mycket gott begåvad, började läsa vid 5 år, reagerar inte på trumpettoner utan endast på låga och starka pianotoner. Efter två års hörselträning visade hon föga förbättring. Hörselnedsättningen var 75 dec. inom tonområdet 125—150 sv/sek, i övrigt inga hörselreaktioner. Flickan har sedermera tränats medelst en specialkonstruerad hörapparat med lineär förstärkning inom tonområdet 50—300 sv/sek plus hela oktaven ovanför detta intervall. Hon kunde snart känna igen och efterbilda samtliga vokaler. Talrytmen uppfattades och reproducerades riktigt, och tidigare inövade ord igenkändes. Inövade satser uppfattades även efter ett antal repetitioner. Träningsarbetet hade alltså lett till en begynnande språkuppfattning via örat.

II. *René*, döv vid 6 år efter hjärnsjukdom, talar och läser som en hörande 6-åring. Hörselnedsättningen är av samma art och omfattning som hos den förut omnämnda flickan. Även gossen visar en ovanligt god begåvning. Han tränades med en speciell förstärkare, och efter 4 veckors övning konstaterades god förbättring. Uppfattningen av fraser är säkrare och riktigare än uppfattning av enstaka ord. Han har troligen minnesspår av tidigare inövade talräckor, som aktualiserats under träningen. Båda dessa fall visa, menar förf., att resultaten av hörselträning äro positiva även vid minimala hörselrester, om begåvningen är god och träningen fullföljes konsekvent.

Anföres härtill, att en modifierad auditiv uppfostran i vissa fall synes vara möjlig även för mycket döva barn, om tekniskt högvärdiga apparater, anpassade till den enskilde lärjungens hörseltillstånd, komma till användning vid undervisningen.

Tal-, avläse- och språkundervisning för hörselskadade barn bör emellertid, nu som tidigare, även grundas på förknippning med och träning av syn- och känselsinnena. Hörselträningen blir eller kan bli ett värdefullt hjälpmedel vid denna undervisning — ej ett ersättningsmedel för densamma. Undervisningen av hörselskadade barn är eller borde vara tillämpad övningspsykologi — liksom över huvud all slags undervisning. Det må gälla förvärvande av insikter, träning av färdigheter, bibringande av goda vanor etc., och träningsarbetet är beroende av — other things being equal — arbetets planläggning och den konsekvens och uthållighet, varmed det utföres.

Ivar M. Ingvarsson

Nytt från Förbundet

Vid styrelsens möte den 25 mars valdes ordf. R. Savisaari och verks. led. R. Pitkänen som förbundets representanter vid Nordiska samarbetskommittens möte i Köpenhamn den 6—7 april.

De Dövas Dags huvudfest beslöts hållas den 22. 9. 63 i Tammerfors och arrangemangen anförtroddes därvarande lokalförening.

Antecknades, att vid den i Leksand i Sverige hållna Nordiska ungdomslägrets finländska trupp ledes av fru Elsie Jaakkola.

Antecknades, att till mötet för dryftandet av ett samarbetsorgan för dövsaken hörande ärenden tillsvidare anmälts följande: som representanter för dövprästerna prosten Lauri Paunu och pastor E. Savisaari och för döv- och blindskollärarförbundet mag. Meri Mylläri och läraren Eino Kuokkanen. Till att representera vårt förbund valdes dipl.ing. Runo Savisaari, agrolog J. Väisälä och red. R. Pitkänen.

Antecknades, att mödrarnas semesterläger hålles i HDF:s sommarhem i Sökö den 15—24. 7. 63 och anslogs för ändamålet 3000 mk, över vilken redovisning bör uppgöras.

Dessutom diskuterades och avgjordes de ärenden som av representantmötet överförts till styrelsen.

Vid styrelsemötet den 19 maj behandlades och avgjordes bl.a. följande ärenden:

Beslöts, att anförtro uppdraget att anordna 1964 års representantmöte åt Vasa Dövas Förening. Andra sökande var föreningen i Björneborg.

Beslöts hedra minnet av dövundervisningens faders, Karl Oskar Malms död med kransnedläggning vid statyn på Borgå dövskolas gård i slutet av maj samt delta i minnesfesten den 8 juni i Åbo.

Till förbundets observatör vid det nordiska ungdomslägret i Leksand utsågs fru Aura Ahlbäck med fru Katri Pitkänen som ersättare.

Beviljades för ungdomsverksamheten inom Åboföreningen undantagsvis mk 250:—.

Till förbundets representanter vid den i Stockholm hållna världskongressen för döva valdes ordf. R. Savisaari och red. R. Pitkänen.

Till de olika kommissionerna valdes följande: till rehabiliteringskommissionen R. Pitkänen och R. Östman, suppl. U. Lehtimäki. Till socialkommissionen fru Katri Pitkänen och L. Paunu, suppl. fru Elisa Jaakkola. Till kulturkommissionen fru Aura Ahlbäck och O. Entelä, suppl. K. Mäkelä. Till teckenspråkskommisionen C-E. Martola och Eino Savisaari, suppl. Sirpa Kostiainen.

Till Keski-Suomen Kuurojen Ystävät beviljades mot redovisning understöd om högst 300,— för kurser för föräldrar till döva barn i Jyväskylä under hösten.

För Pörkenäs familjeläger beslöts giva ett understöd om mk 100,— mot redovisning.

Idrottsnyheter

SKUL:s terränglöpningsmästerskap höllos den 23 maj under Oulun Ryhtis arrangemang och lyckades väl. Resultaten blevo:

Allmän 5 km: 1) Kalevi Kuningas, Åbo 17.01, 2) Pauli Savolainen, Jyväskylä 17.06, 3) Eino Kolu, Jyväskylä 18.42,5, 4) P. Pelkonen Uleåborg 19.46.

Oldboys 5 km: 1) Tuure Vallenius, Åbo 18.42, 2) Pauli Jaakkola, Åbo 18.52, 3) Veikko Koskinen, Jyväskylä 26.15.

Juniorer 5 km: 1) Eero Saarikoski, Uleåborg 18.54, 2) Jaakko Flinkman, Åbo 20.50, 3) Pentti Ihamäki, Uleåborg 21.00, 4) Timo Kinnunen, Uleåborg 22.07.

VID INTERNATIONELLA terränglöpningstävlingar den 7. 4. i Pavia i Italien deltog även Pauli Savolainen. Anmälda voro 106 deltagare från 6 länder.

Resultat: 1) Pauli Savolainen, Finland 13.18,2, 2) Claudie Carlet, Frankrike 14.19, 3) Gaetano Miceli, Italien 14.39,2, 4) Roger Tardif, Italien 14.47, 5) Giuseppe Carruubba, Italien 14.48,1, 6) Rene Sape, Frankrike 14.56,1.

Banan mätte 4,5 km men torde ha varit avsevärt kortare av resultaten att döma. Pauli S. tog första inteckning i den 70 cm höga vandringspokalen som tidigare 2 ggr tagits av fransmannen Carlet.

Från utlandet

Sverige. Stockholms Dövas Förening har fyllt 95 år. Den som stiftade föreningen var Albert Berg. Föreningen har nu c:a 400 medlemmar. Den äger också det för oss finländare så välbekanta sommarhemmet Solbacken som också nyligen firat sitt 20-årsjubileum. Den nuvarande ordföranden är Harry Dahlgren. Vi gratulera!

Italien. Den 75 år gamle skådespelaren Bob Sinclair blev prisbelönt i Rom för sin egenartade sätt att uttrycka sig. Han har uttalat sig och sagt att detta hans enastående sätt kan skyllas på det faktum att bägge hans föräldrar var döva och att han utvecklat sitt sätt att uttrycka sig redan innan han lärde sig att tala.

Australien. Tusentals farmare har uppdagat att de en efter en börjar bli döva på grund av den våldsamma kraften, vibrationen och larmet från de traktorer de arbetar med. Det brittiska hälsoministeriet har anmodats att undersöka förhållandet.

Bemärkelsedagar

80 ÅR fyller den 4 juli herr Emil *Pitkäniemi* i Tammerfors.

70 ÅR fyller den 14 juli fru Tyyne *Partanen* i Aholahti.

75 ÅR fyller den 18 juli fr Edit *Collin* i Helsingfors.

60 ÅR fyller den 12 augusti herr Matti *Kattainen* i Tammerfors.

50 ÅR fyller den 14 augusti herr Ole *Ahlbäck* i Helsingfors. Bortrest.

60 ÅR fyller den 20 juli fru Sanni *Kettunen* i Juva.

70 ÅR fyller den 15 augusti timmermannen August *Grönroos* i Helsingfors.

60 ÅR fyller den 17 augusti målaren Johannes *Kaivolahti* i Korsholm.

50 ÅR fyllde den 21 augusti fröken *Sally Grönvall,* Enklinge, Åland.

70 ÅR fyller den 24 augusti änkefru Tyyne *Kinos* i Tammerfors.

70 ÅR fyller den 25 augusti snickaren Otto *Heino* i Kervo.

70 ÅR fyller den 28 augusti jordbrukaren Tahto *Hirvikoski* i Luhalahti.

70 ÅR fyller den 31 augusti herr Emil *Tapper* i Suulisniemi.

KYRKLIGA MEDDELANDEN

Döpta:

Jorma Eino Antero, född den 19. 1. 63. Föräldrar: målaren Eino Kullervo Luoma och hans hustru Hilkka Kaarina, f. Ketola, Åbo.

Markku Juhani, f. 29. 1. 63. F:r tapetseraren Simo Taisto Kujala och hans hustru Eija Marjatta, f. Lantta.

Rauno Tenho Juhani, f. 17. 2. 63. F:r jordbr. Vilho Kalevi Kukkonen och hans hustru Helgi, f. Hirviniemi, Heinävesi.

Vigda:

Skomakaren *Johannes Uno Lillfors* från Gamlakarleby och sömmerskan *Sirkka Hilma Eliisa Ruotsala* från Kauhava, den 2. 3. 63. i Kauhava.

Konditorn *Heikki Johannes Sandholm* från Åbo och jordbr.dottern *Hely Anneli Hoikkanen* från Vesilahti, den 3. 3. 63 i Vesilahti.

Arb. *Väinö Valentin Renqvist* och *Taimi Josefina Willgren* från Övermark, vigda den 14. 3. 63.

Döda:

Internen *Aarne Rikhard Norrkniivilä* från Evijärvi, död i Vimpeli.

Juho Emil Laivaranta från Kisko, Toijala, f. 22. 2. 1875, död 12. 1. 63 i Kisko.

Fru *Anja Ester Heinrichs,* f. Salovaara från Åbo, f. 16. 10. 1916, död den 30. 1. 63 i Åbo.

Fru *Agnes Lindberg* från Jakobstad, död den 12. 3. 63 i Vimpeli.

Förre dövskollärarinnan *Eeva Vilkki,* f. Reinilä, f. 27. 7. 1882, död 28. 3. 1963 i Uleåborg.

Sömmerskan *Auli Pirttijärvi,* f. 26. 2. 1931, död 8. 4. 63 i Rovaniemi.

DIAKONISSORNAS ADRESSER:

Huvudsysslor:

Syster *Mirja Korhonen,* Helsingfors, Hummelgatan 5 B 35. Tel. 49 77 52.

Syster *Eeva Paunu,* Munkshöjden, Ulfsbyvägen 29/3 E 227. Tel. 45 42 84.

Helsingforssystrarnas mottagning i Sjötullstorget 3, VI vån. Tel. 53 442.

Mottagningstider: tisd. och torsd. kl 16.30—18 och onsd. kl 12—13. Hemtelefonering säkrast kl 7.30—8.30.

Syster *Kirsti Raitio,* Åbo, Eriksgatan 3 A 15. Tel 28 428.

Bisysslor:

Syster *Asta Telisuo,* Jakobstad, Rosenlundsgatan 3. Tel. 11 734. Mottagning kl 12—13.

Syster *Anja Poikonen,* Vasa, Gustavsvägen 84. Tel. 11 436, mottagning kl 10—12 utom sön- och måndagar.

FRÄLSNINGSARMENS OFFICERARE:

Brigadör *Meri Kruhse* och major *Aili Timonen,* Helsingfors, Castrensgatan 24—26 B. Tel. 77 49 61.

DÖVMISSIONÄRERNA:

Miss *Elsie Roos, Keren,* Eritrea, Ethiopia.

Miss *Anni Kauppinen,* samma adress.

Meddelanden och artiklar för septembernumret böra vara redaktionen tillhanda senast den 6 augusti.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

Utgivare: **Finlands Dövas Förbund r.f.**

Huvudredaktör: **Runo Savisaari,** Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Tel. 462 755.

Red. sekr.: **Rurik Pitkänen,** Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. Tel. 638 154.

Svenskpr. red.: **Börje Ahlbäck,** St. Robertsg. 1 B 24, Helsingfors. Tel. 624 159. Manuskripten bör sändas till redaktören före resp. månads utgång.

Expedition: Helsingfors, Elisabetsg. 27 E 10. ☏ 638 154.

Postgiro: 6825.

Prenumerationspris 1963 1/1 årg. 7,—, till utlandet 10,—.

pelontie 7 B, Korela. Siht. Sinikka Saarinen, Runebergink. 20, Kotka. Rahastonh. Toivo Kaukiainen, Myllykylä, Hamina. Varat 4.729,12.

Kuopio: Pj. Martti Pirskanen, Käsityök. 29 A 1, Kuopio. Siht. Aarne Holopainen, Niiralank. 10 F 22, Kuopio. Rahastonh. Väinö Pelli, Puistok. 2 A 7, Kuopio. Varat 11.310,48.

Kymenlaakso: Pj. ja rahastonh. Unto Eloranta, Ylänummi, Tavastila. Siht. Terttu Koskinen, 5 pp., Inkeroinen. Varat 326,87.

Lahti: Pj. Kosti Remmi, Savonk. 1 B 10, Lahti. Siht. ja rahastonh. Jaakko Väisälä, Saarentaus. Varat 12.119,21.

Lappeenranta: Oma talo Suonionk. 13. Pj. Nikolai Stefanov, Ainonk. 23, Lappeenranta. Siht. Ritva Sukevainen, Kansola, Lappeenranta. Rahastonh. Seppo Tynkkynen, Yhdysk. 6 as. 12, Lappeenranta. Varat 22.347,98.

Lieksa: Pj. Viljo Lackman, Koriseva 5, Lieksa. Siht. Martti Lampén, Kangasvaara, Vuonislahti. Rahastonh. Aino Honkanen, Surpeentie, Lieksa. Varat 110,30.

Länsi-Uusimaa: Pj. Herman Vikberg, Österby, Ekenäs. Siht. Rainer Helander, Juviksg. 45, Hangö. Rahastonh. Mikael Holmberg, Centralg. 121, Karis. Varat 1.363,64.

Mikkeli: Oma talo Akkavuorenk. 5. Pj. Toini Hakonen, Vuorenmaa, Kalvitsa. Siht. Taimi Häyrinen, Marjotaipale, Kuitula. Rahastonh. Pentti Turkki, Akkavuorenk. 5, Mikkeli. Varat 19.678,18.

Oulu: Oma talo Koskitie 19 A, Tuira. Pj. ja rahastonh. Onni Knuutinen, Keinupuisto 1 B, Karjasilta. Siht. Mirjam Korhonen, Karjaportintie 36, Karjasilta. Varat 43.128,08.

Pietarsaari: Pj. Anton Hellöre, Vestanlidvägen 8, Jakobstad. Siht. Aili Lindberg, Genvägen 2 B, Jakobstad. Rahastonh. Paul Lindberg. Genvägen 2 B, Jakobstad. Varat 26.312,44.

Pori: Oma talo Tuomarinkatu 16. Pj. Martti Lankonen, Presidentinpuistok. 30 B 14, Pori. Siht. Rauha Eliasson, Kiertok. 12 A 28, Pori, Rahastonh. Anna Ahola, Samulintie 6, Pori 2. Varat 10.102,28.

Rauma: Pj. Hannes Tikkanen, Savilank. 5, Rauma. Siht. Anneli Siikanen, Haappustenmäki, Seurak.-talo, Rauma. Rahastonh. Katri Iso-Ettala, Kodisjoki. Varat 9.448,17.

Riihimäki: Pj. ja rahastonh. Martti Salli, Nummenpää, Riihimäki. Siht. Arvo Leimu, Juholanmäki, Lappila. Varat 4.251,90.

Rovaniemi: Pj. Aarno Oinas, Savukoski. Siht. kuollut. Rahastonh. Pentti Inkerö, Evakkotie 4, Rovaniemi. Varat 254,12.

Salo: Pj. ja siht. Impi Hakala, Varssillank. 6, Salo. Rahastonh. Sulo Rannikko, Inkere, Salo. Varat 1.394,82.

Savonlinna: Pj. Torsti Berg, Ratila, Uukuniemi. Siht. ja rahastonh. Kaarina Muhonen, Muhola, Savonlinna. Varat 10.155,64.

Seinäjoki: Pj. Antti Härmä, Puskantie 7 B, Seinäjoki. Siht. Aino Viitala, Ala-Viitala, Seinäjoki. Rahastonh. Esko Homi, Impivaara, Seinäjoki. Varat 18.401,19.

Säynätsalo: Pj. Paavo Hantunen, Helylä, Säynätsalo. Siht. Liisa Särkijärvi, Säästölä B, Säynätsalo. Rahastonh. Veikko Knaapi, Harjula, Säynätsalo. Varat 3.235,09.

Tampere: Oma osakehuoneisto Satamakatu 1 B 2. Pj. Matti Kattainen, Kaskitie 14 M, Kaleva. Siht. Niilo Rannikko, Toivonk. 4 A 4, Härmälä. Varat 33.700,50.

Turku: Oma talo Henrikink. 4 B. Pj. Urho Lehtimäki, It.Rantak. 40 A 18, Turku. Siht. Esko Sänkiniemi, Karjakuja 74, Turku. Rahastonh. Tauno Väisänen, Käpytie 2 E 139, Turku. Varat 205.665,70.

Vaasa: Oma talo Käsityöläisk. 6, Palosaari. Pj. Erkki Tuliniemi, Bonäsintie 17 A, Vetokannas. Siht. Viljo Laitinen, Käsityöläisk. 6, Palosaari. Rahastonh. Teuvo Taimisto, Käsityöläisk. 6, Palosaari. Varat 131.048,15.

Vakka-Suomi: Pj. Paavo Niinikangas, Piuha. Siht. Lempi Niinikangas, Piuha. Rahastonh. Yrjö Forss, Nopperla, Lokalahti. Varat 926,55.

Varkaus: Pj. ja rahastonh. Eero Parviainen, Puurtila, 14 piiri. Siht. Toivo Sivula, Linjurinkatu 3, Varkaus. Varat 3.674,26.

Äänekoski: Pj. Albin Hänninen, Nakertaja, Suolahti. Siht. Helena Piilola, Katajapolku 36, Äänekoski. Rahastonh. Ilmari Kivistö, Nakertaja, Suolahti. Varat 317,79.

PELASTUSARMEIJAN UPSEERIT

Brigadööri Meri Kruhse ja Majuri Alli Timonen, Castrenink. 24—26 B 23, Helsinki. Puh. 77 49 61.

KUUROJENPAPIT

Rovasti Lauri Paunu, Ulvilantie 29/3 E 227, Munkkivuori. Puh. 45 10 91.

Rovasti Heikki Hyvärinen, Kirkkok. 17 C 35, Oulu. Puh. 14 640.

Pastori Veikko Väätäinen, Porrassalmenk. 3, Mikkeli. Puh. 11 133.

Pastori Eino Savisaari, Rättiälänlie 5 B 19, Turku 5. Puh. 36 812.

KUUROJENDIAKONISSAT

Eeva M. Korhonen, Humalistonk. 5 B 35, Helsinki. Puh. 49 77 52.

Eeva Paunu, Ulvilantie 29/3 E 227, Munkkivuori. Puh. 45 42 84.

Helsingin sisarten vastaanotto Meritullintori 3, VI kerros. Puhelin 53 442. Vastaanottoajat tiist. ja torst. klo 16.30—18.00 ja kest. klo 12—13. Kotipuhelimilla tavattavissa varmimmin klo 7.30—8.30.

Kirsti Raitio, Eerikink. 3 A 15. Turku. Puh. 28 428. Vast.otto kotona maan. klo 8—9. Kuur.talolla keskiv. klo 19—20 ja perj. klo 16—17.

Elvi Hokkanen, Tuomarink. 16, Pori 2. Puh. 16 202. Vast.otto kotona keskiv. klo 17.30—18.30 sekä muina arkip. klo 8—10.

Annikki Paavilainen, Seurakuntatalo, Messukylä. Puh. 45 273. Vast.-otto Satamak. 1 B 2 maanant., tiist., torst. ja perj. klo 10—12 ja keskiv. klo 18—.19.30. Puh. 28 294.

Sirkka Heinonen, Launeenk. 9 A, Lahti. Puh. 25 711. Vast.otto Diakoniatoimistossa Kirkkok. 5 maanant. klo 11—12, keskiv. klo 10—11, tost. klo 18—19. Puh. 27 905.

Aune Ihalainen, Rajak. 20 A 6, Jyväskylä.

Alli Rönkkömäki, Torik. 27 B, Oulu. Puh. 15 339.

Mirjam Tiilikainen, Kalliok. 52, Kuopio. Puh. 42 18.

Annikki Väisänen, Hätilän seurak.-talo, Hämeenlinna. Puh. 22 590. Vast.otot asunnolla maanant., tiist., torst. ja perj. klo 8—9 sekä torst. klo 16—18.

Aili Lehtolainen, Seurak.talo, Riihimäki. Puh. 35 87.

Kaarin Pöllänen, Kyllikink. 1, Lappeenranta. Puh. 11 213.

Helmi Palvi, Keskusk. 16 B 1, Kotka. Puh. 11 968.

Vieno Hämäläinen, Sinivuokonk. 4, Imatra. Puh. 41 74.

Puheenj. Carl-Erik Martola
Kristianink. 2 B 37, Helsinki

Toiminnanjoht. Kauko Mäkelä
Lentäjänk. 10, Naistenmatka

Rahastonh. Börje Ahlbäck
Iso Roobertink. 1 B 24, Helsinki
Postisiirtotili n:o 6602

Urheilukirjoitukset syyskuun n:oon on lähetettävä ennen 2 p. elok. Kauko Mäkelä, Lentäjänkatu 10, Naistenmatka.

POHJOISMAINEN URHEILUSARJA 1962

1. SUOMI

			Pist.
Juoksut:			
Kalevi Kuningas	5.000 m	15.10,2	839
Pauli Savolainen	10.000 m	32.06,2	819
Kalevi Kuningas	10.000 m	32.19,4	793
Pauli Savolainen	3.000 m	8.56,2	770
Olli Lehti	400 m	51,2	758
Olli Lehti	800 m	1.59,0	724
Kalevi Kuningas	1.500 m	4.11,8	719
Pauli Savolainen	5.000 m	15.43,6	708
			6.130
Hypyt:			
Voitto Heikkilä	Kolmiloikka	13.88	772
Teuvo Suutari	Seivös	3.95	720
Paavo Saarikoski	Korkeus	1.75	711
Paavo Saarikoski	Kolmiloikka	13.32	689
Bror-Erik Södergård	Korkeus	1.70	656
A. Oinas	Korkeus	1.70	656
			4.204
Heitot:			
Olavi Kaisanlahti	Kuula	14.12	782
Simo Kujala	Keihäs	56.21	650
Simo Kujala	Kuula	12.10	591
Olavi Kaisanlahti	Kiekko	37.14	550
Heino Niemelä	Kuula	11.55	544
O. Ottela	Kuula	11.21	516
			3.633
		Kokonaispistemäärä	13.967

2. NORJA

			Pist.
Juoksut:			
R. Brenden	3.000 m	8.47,4	834
R. Brenden	3.000 m esteet	9.37,4	803
R. Brenden	1.500 m	4.06,2	800
A. Stenberg	100 m	11,6	707
V. Pedersen	100m	11,7	678
B. Myran	1.500 m	4.17,6	645
B. Bekkevold	100 m	12,0	597
			5.664
Hypyt:			
O. Garberg	Korkeus	1.75	711
T. Christiansen	Kolmiloikka	12.79	616
B. Cunnerud	Korkeus	1.65	605
J. Olsen	Korkeus	1.63	585
V. Pedersen	Kolmiloikka	12.51	579
B. Tommerbakke	Kolmiloikka	12.41	566
			3.662
Heitot:			
O. Garberg	Moukari	48.83	806
V. Johansen	Keihäs	53.12	588
O. Garberg	Kuula	11.51	540
S. Tommerbakke	Kuula	11.01	500
L. Herland	Kuula	10.60	468
P. Byvold	Kuula	10.35	448
			3.350
		Kokonaispistemäärä	12.676

KANSALLISET UINTIKILPAILUT

pidetään Tampereen Uimahallissa sunnuntaina syyskuun 15 pnä alkaen klo 10. Matkat: miehille 50 m vu ja 100 m ru sekä miesten 3×50 m vapaauintiviesti ja naisille 50 m ru. Osanottoilmoittautumiset on lähetettävä viimeistään 8. 9. osoitteella Eero Helminen, Kauppakatu 3 B, Tampere. Samalla on iltama lauantaina 14. 9. TKY:ssä Satamak. 11 alkaen klo 19.

Tervetuloa!

KILPAILUKUTSU

Kutsumme SKUL:n alaisia seuroja ja yksityisiä osallistumaan

kansallisiin suunnistuskilpailuihin

Kuortaneella maanvilj. Evert Viitalan talon lähistöllä syyskuun 15 p:nä 1963. Kartta suom. top. 1:30.000.

Sarjat:
M I (yleinen) n. 9 km
M II (nuoret ja ikäm.) n. 6 km
M III (alokkaat) ja N (naiset) 4 km

Palkintoina jaetaan kunniapalkintoja ja arvoesineitä. Kokoonnutaan Seinäjoen asemalle klo 7, mistä maksullinen kuljetus kilpailupaikalle.

Majoitus varataan pyydettäessä joko matkustajakodista tai yhteismajoituksena Viitalan talossa, jolloin omat lakanat ja huovat mukaan.

Ilmoittauduttava viimeistään 9. 9. os.: Evert Viitala, Seinäjoki, Seinäj.-Jyväsk. P.A., Ala-Viitala.

Suunnistusterveisin
Vaasan Kuurojen Urheiluseura
Wellas r.y.

Heino Niemelä, puheenj. — Teuvo Taimisto, sihteeri

MIKKELI kutsuu kaikkia urheilukärpäsen puremia saapumaan SKUL:n yleisurheilumestaruuskilpailuihin 27—28 p:nä heinäkuuta Mikkelin Urheilupuistoon. Kilpailut alkavat lauantaina klo 13.30 hartaushetkellä. Illalla on hauska illanvietto Tyttölyseolla, jossa on lopuksi tanssia. Sunnuntaina jatketaan samoissa merkeissä.

Halpahintaisen majoituksen voi saada Mikkelin Retkeilymajasta Raatihuoneenkatu 11. Se sijaitsee vanhassa eli entisessä kuurojen koulussa, ei Keskuskansakoululla, niinkuin viime numerossa mainittiin.

Tervetuloa!

LAHDEN Kuurot Urheilijat ja Hämeenlinnan Hälin 5-ottelukilpailu ja samalla palkintojenjako suoritetaan Lahdessa elokuun 24 p:nä. Ottelu alkaa Kärpäsen urheilukentällä klo 16. Illanvietto pidetään Kansantalossa klo 19. Tervetuloa!

OULUN RYHTI r.y:n järjestämät SKUL:n maastojuoksukilpailut Oulussa toukokuun 23 p:nä onnistuivat aika hyvin. Läsnä oli 10 kilpailijaa ja 40 kuuroa katsojaa.

Tulokset:

Yleinen 5 km: 1) Kalevi Kuningas, Valpas 17.01, 2) Pauli Savolainen, Jalo 17.06, 3) Eino Kolu, Jalo 18.42,5, 4) Pentti Pelkonen, Ryhti 19.46.

Ikämiesten 5 km: 1) Tuure Vallenius, Valpas 18.42, 2) Pauli Jaakkola, Valpas 18.52, 3) Veikko Koskinen, Jalo 26.15.

Nuorten 5 km: 1) Eero Saarikoski, Ryhti 18.54, 2) Jaakko Flinkman, Valpas 20.50, 3) Pentti Ihamäki, Ryhti 21.00, 4) Timo Kinnunen, Ryhti 22.07.

3. RUOTSI

			Pist.
Juoksut:			
R. Nykvist	1.500 m	4.12,6	708
R. Nykvist	800 m	2.00,9	670
R. Nykvist	400 m	53,5	612
A. Lundqvist	100 m	12,0	597
U. Ozolins	400 m	54,3	565
A. Lundqvist	400 m	54,4	560
O. Åström	100 m	12,2	548
L. Sträng	100 m	12,2	548
			4.808
Hypyt:			
P. Johansson	Korkeus	1.70	656
L. Sträng	Kolmiloikka	12.50	578
O. Åström	Korkeus	1.62	575
L. Johansson	Korkeus	1.61	565
L. Sträng	Korkeus	1.60	555
K. F. Ulfsparre	Korkeus	1.58	536
			3.465
Heitot:			
V. Vänerskär	Kuula	12.11	591
V. Vänerskär	Kiekko	37.67	564
V. Vänerskär	Keihäs	49.85	526
I. Berg	Keihäs	48.40	500
R. Karlsson	Kuula	10.74	479
R. Hansson	Keihäs	46.79	471
			3.131
		Kokonaispistemäärä	11.404

4. TANSKA

			Pist.
Juoksut:			
R. Hansen	100 m	11,4	768
A. Andersen	100 m	11,7	678
V. Pedersen	400 m	52,9	648
V. Pedersen	100 m	11,9	623
R. Hansen	200 m	24,1	598
A. Andersen	200 m	24,2	586
V. Pedersen	200 m	24,5	550
R. Hansen	400 m	54,8	540
			4.991
Hypyt:			
H. Hunæus	Korkeus	1.55	509
J. Balle	Korkeus	1.55	509
F. Nielsen	Pituus	5.62	426
J. Majgård	Korkeus	1.45	420
F. Hildegaard	Korkeus	1.45	420
F. Nielsen	Korkeus	1.45	420
			2.704
Heitot:			
O. Artmann	Kiekko	39.12	602
O. Artmann	Kuula	11.51	540
O. Artmann	Keihäs	46.70	469
A. Andersen	Kuula	10.35	448
J. Majgård	Kuula	8.99	348
H. Frederiksen	Keihäs	38.37	329
			2.736
		Kokonaispistemäärä	10.807

Kuten tiedetään Pohjoismaisessa urheilusarjassa 1961 Suomi sivuutti Norjan pistein 13.489, Norjan saadessa 13.250. 1962 urheilusarjassa Suomi säilytti johtoasemansa 13.967 pisteellä Norjan saadessa lähes 500 pistettä vähemmän. Ilahduttava merkki!

Kansalliset voimistelukilpailut Helsingissä 26. 5. 1963

Tulokset:

Naiset, permantosarja:

		Pist.
1.	Ritva Korhonen, Turku	8,50
2.	Elisabeth Katainen, Helsinki	8,10
3.	Anja Oinonen, Turku	8,00
4.	Ritva Lehtimäki, Turku	7,70
5.	Terttu Oksanen, Turku	7,70
6.	Iris Lehti, Helsinki	7,50
7.	Irma Hyttinen, Turku	7,00
8.	Raakel Salinmäki, Turku	6,90

Naiset, vanne-, keila- ja pallo-ohjelmasarja:

		Pist.
1.	Eira Autio, Helsinki	8,10
2.	Virve Lauhia, Helsinki	8,10
3.	Anja Karhunen, Helsinki	7,90
4.	Kaija Lehtilä, Helsinki	7,70
5.	Marita Heinrichs, Helsinki	7,50
6.	Nelly Streumouhow, Helsinki	7,50
7.	Tuovi Olkkonen, Lahti	7,30
8.	Terttu Olkkola, Lahti	7,20
9.	Ritva Kittelä, Lahti	7,10

Miehet, 4-ottelu:

		Pist.
1.	Antero Kivi, Turku	30,30
2.	Seppo Marjamäki, Turku	27,80
3.	Juhani Syvänen, Turku	26,70
4.	Jaari Kuusinen, Turku	24,40
5.	Jarmo Kuusinen, Turku	23,30
6.	Pentti Hänninen, Turku	23,00
7.	Matti Veikkolainen, Turku	22,20

Voimistelukilpailusta ja liikuntaillasta kerrotaan sitten seuraavassa numerossa.

SEURATIETOJA

HERO: Perustettu 1904. Puheenjohtaja Tapani Laurila, Liisankatu 4 A 2, Helsinki. Sihteeri Esa Kauppinen, Kimpitie 3, Etelä-Kaarela (H:ki).

TAMPEREEN KUUROT URHEILIJAT r.y: Perustettu 1907. Puheenjohtaja Valentin Kaurela, Louhenkatu 8, Naistenmatka. Sihteeri Eero Helminen, Kauppakatu 3 B 7, Tampere.

VALPAS: Perustettu 1909. Puheenjohtaja Erkki Keski-Levijoki, Käpytie 2 E 149. Turku 2. Sihteeri Erkki Yli-Petäys, Kivikartiontie 5 D 109, Turku 16.

KUUROJEN KUNTO: Perustettu 1911. Puheenjohtaja Väinö Pelli, Puistokatu 2 as. 7, Kuopio. Sihteeri Aarne Holopainen, Niiralankatu 10 F 88, Kuopio.

TÄHTI: Perustettu 1919. Puheenjohtaja Onni Karvonen, Merikatu 4 A, Kotka. Sihteeri Otto Heiskanen, Koppelontie 7 B, Korela.

JALO: Perustettu 1921. Puheenjohtaja Arvo Hämäläinen, Puistokatu 3 ovi 4, Jyväskylä. Sihteeri Erkki Hummelin, Väinönkatu 36 A 9, Jyväskylä.

JAKOBSTADS DÖVAS IDRÖTTSFÖRENING: Perustettu 1927. Puheenjohtaja Alf Bjong, Genvägen 6 B, Jakobstad. Sihteeri Per Björkvik, Adleneutzaatan 3, Jakobstad.

HÄLI: Perustettu 1927. Puheenjohtaja Martti Salli, Nummenpää, Riihimäki. Sihteeri Jarmo Narmala, Markkulantie 3, Hämeenlinna.

WELLAS: Perustettu 1932. Puheenjohtaja Heino Niemelä, Teininkuja 4, Vaasa. Sihteeri Teuvo Taimisto, Käsityöläiskatu 6, Vaasa-Palosaari.

LAHDEN KUUROT URHEILIJAT r.y: Perustettu 1934. Puheenjohtaja Huvi Mattila, Vuohtiankatu 26, Lahti 2. Sihteeri Veikko Koskinen, Närekatu 31, Lahti.

PORIN KUUROT URHEILIJAT r.y: Perustettu 1941. Puheenjohtaja Seppo Kallio, Kaasmarkku, Pori. Sihteeri Martti Lankonen, Presidentinpuistokatu 30 B 14, Pori.

MIKKELIN KUUROT URHEILIJAT r.y: Perustettu 1944. Puheenjohtaja Pertti Pärnänen, Rantakylä, Mikkeli. Sihteeri Veli Passi, Ristiinantie 37, Mikkeli.

KUUROJEN SISU r.y: Perustettu 1947. Puheenjohtaja Kusti Leppänen, Eskolankatu 12, Lappeenranta. Sihteeri Seppo Tynkkynen, Yhdyskatu 6 as. 12, Lappeenranta.

OULUN RYHTI r.y: Perustettu 1946. Puheenjohtaja Kaarlo Kynkäänniemi, Tuulimyllynkatu 24 B, Karjasilta. Sihteeri Leena Hilli, Heikinharju, Tuira.

Kuurojen urheilujohtohenkilöille: lue tämä Urheilulehden artikkeli 1. 11. 1956 ja mieti vakavasti.

Urheilujohtajalla on vastuu terveiden elämäntapojen luomisesta

Äskettäin opetusministeri kutsui urheilujärjestöjen edustajia neuvottelutilaisuuteen, jossa keskusteltiin siitä, mikä vaikutus urheilujärjestöillä on terveideiden ja raittiiden elämäntapojen yleistämiseksi. Kysymyksestä esitti everstil. K. E. Levälahti oheisen alustuksen.

Kun kysymys on organisoidusta urheilusta, joka nauttii yhteiskunnan ja valtion tukea ja avustusta, ja kun tiedetään, että urheilijat ovat nuorisolle esikuvia ja matkimisen kohteita, ei ole väärin, että urheilijoiden elämäntapoja seurataan ja niistä puhutaan.

Antavatko sitten urheilijoitten elämäntavat aihetta huoleen?

Ensinnäkin on tehtävä selvä ero edustusurheilijain ja tavallisten, vain ruumiinsa terveydeksi urheilua harrastavien välillä. Edellisiä kuntonsa ylläpito pakottaa elämään säännöllisesti ja karttamaan kaikkea, mikä on tuloksiin pääsemisen tiellä. Heidän kohdallaan urheilu sinänsä siis on keino ja kannustin nuhteettomaan elämäntapaan. Heidän kohdallaan myös mahdolliset elämäntaparikkomukset näkyvät herkimmin ja aiheuttavat julkista arvostelua.

Kehitys vaatii kieltäytymistä

Kun on seurannut huippu-urheilijoittemme käyttäytymistä ja elämäntapoja viimeisten 50 vuoden ajalta, täytyy sanoa, että samassa suhteessa kuin urheilutulosvaatimukset ovat kasvaneet, samassa suhteessa urheilijain elämäntaparikkomukset ovat vähentyneet. Sitä todistavat myös vastaukset tiedusteluun, joka äskettäin on tehty 130 huippu-urheilijalle heidän suhtautumisestaan väkijuomiin ja tupakkaan. Selveni, että n. 85 % kysytyistä on ollut ehdottoman kielteisellä kannalla alkoholiin ja 60 % tupakan käyttöön. Vajaat 10 % ei ole omantunnon syistä tahtonut kantaansa ilmaista.

Huippu-urheilijoitten kohdalla on tehtävä ero yksilösuorittajien ja joukkosuorittajien välillä. Edellisiä sitoo kuntovaatimus enemmän kuin jälkimmäisiä. On ilmeistä, ja tiedossakin on, että rikkomuksia jälkimmäisten kohdalla tapahtuu enemmän kuin edellisten. Niitä on ollut aikaisemmin ja esiintyy nykyisinkin.

Samaa on sanottava ei kilpailevista, siis terveydekseen urheilua harjoittavista. Tiedossani ei ole, onko heidän keskuudessaan toimeenpantu saman tapaista tiedustelua kuin huippu-urheilijoille. Tuskin, ja jos sellainen tehtäisiin, saataisiin prosentuaalisesti yhtä paljon vastauksia kuin huippu-urheilijoilta, sillä kysymykseen elämäntapojensa tiedoittamisesta julkisesti suurin osa kansaamme suhtautuu kielteisesti, varsinkin kun valtio itse kaupittelee väkijuomia, tulojen toivossa suosii tupakkateollisuutta ja antaa luvat myöhään yöhön pidettävien tanssiaisten ym. huvien toimeenpanoon.

Ei yksin alkoholi

Ne elämäntaparikkomukset, jotka yksilöllä tavallisimmin ilmenevät, ovat yön valvomiset sekä alkoholin ja tupakan käyttö. Ylensyömistä ja juomista, joka aiheuttaa lihomista ja työkunnon alenemista, esiintyy myös kansassamme, mutta kun se ei aiheuta epäjärjestystä eikä epäsiisteyttä, ei sitä tavallisesti viaksi lueta. Yön valvominen, niin vaarallinen kuin se onkin työkunnolle ja elämänmenolle, on pääasiallisesti nuorten tapa, josta he elämän vakauduttua onneksi aikanaan vapautuvat, mutta alkoholin ja tupakan käyttö on tapa, joka muuttuu himoksi ja kestää vanhuuden päiviin asti. Edellinen jäytää hitaasti terveyttä jo nautittaessa ja sen jälkeen aiheuttaa pahaa menoa sekä rikoksia. Tupakanpolttajat pilaavat asuntonsa ja ympäristönsä ilman sekä imevät itseensä keuhkojen limakalvoja ärsyttävää sekä sydämen ja verisuonten sairauksia aiheuttavaa savua.

Kaikkia kansan terveyttä ja työkuntoa jäytäviä tapoja vastaan olisi yhteiskunnan taisteltava.

Miten se voisi tapahtua?

Aikaisemmin on uskottu tiedon levittämään ja vapaan valistuksen voimaan, mutta sen jälkeen kun koulupakko on säädetty ja jokainen siis jo koulussa saa tarvittavat tiedot asiasta. Ei kansalla ole kiinnostusta teoreettiseen opetukseen raittiusasioista. Kieltolain kohtalo on myös varoittava esimerkki siitä, että lainsäädännällä ja pakkokeinoilla näissä asioissa ei päästä tuloksiin. Ainoat keinot, joista voi toivoa tulosta, ovat kasvatus ja hyvä esimerkki. Kasvatuskaan ei tosin aina auta, sillä sen rinnalla vaikuttavat monet sivutekijät päinvastaiseen suuntaan ja perinnöllisyyskin saattaa tehdä kasvatuksen keinot turhiksi. Siitä huolimatta kasvatusta on käytettävä ja siten saavutettujen onnistuneiden tapausten voimalla luotava oikea kansantapa ja ihmisihanne, joka muodon voimalla tarttuu ja tempaa mukaansa niin monet kuin mahdollista. Hyvä esimerkki on voimakkain tekijä ja tuki taistelussa oikean ihmisihanteen luomiseksi.

Mitä urheilujärjestöt voisivat tässä kasvatustyössä tehdä?

Urheilujärjestöjen piirissä tulee liikkumakoulutuksen yhteydessä terveysseikkojen selvitys huomaamatta annetuksi, sillä valmennuksen, joka tähtää tuloksiin, on myös puhuttava esteistä, jotka ovat noihin pyrkimyksen tiellä. Ken ei valmennustyön yhteydessä elämäntavoissaan ihannetta toteuta, hän ei tulospyrkimyksissään onnistu. Se oppi tehoo, sillä sen totuuksista poikkeamisen seraukset tuntee kukin henkilökohtaisesti.

Liikunnan harjoituksissa, jos ne ovat oikein johdetut ja järjestetyt, on sinänsä kiusauksista ja epäsäännöllisyydeltä suojaava vaikutus myös siten, että niissä purkautunut energia vaatii ruumiillista lepoa ja estää lähtemästä illan istujaisiin ja tansseihin. Se on käytännöllistä kieltäytymisen oppia, jota yksittäiset valmennuslenkit vahvasti tehostavat.

Urheilujohtajan vastuu

Kaikki tämä on hyvää ja kaunista, mutta se edellyttää, että harjoitusten johtajat ja urheilun johto yleensä ovat tehtävästään ja vaikutuksestaan tietoiset. Se edellyttää että harjoituksissa ja kilpailumatkoilla pidetään yllä ihannetta tavoitteleva henki sekä että rikkomuksista asianomaisille huomautetaan ja, jollei se auta, rikkoja poistetaan harjoituksesta ja seurasta. Tällainen etujen kieltäminen on tehokas keino yksityisen käytöksen ja elämäntapojen parantamiseksi. mutta se on vaikeasti toteutettavissa, sillä kunnollisista johtajista on puutetta ja vain harvoilla on ryhtiä ryhtyä rangaistustoimenpiteisiin. Menetelmän toteuttamista vaikeuttaa myös seurojen ja järjestöjen kesken puuttuva tiukka sopimus siitä, että seurasta poistettu ei voi ilman muuta päästä toiseen seuraan. Siksi rangaistuksen vaikutus huomattavasti heikkenee ja seurojen kasvattava vaikutus menettää tehoaan.

Toisen urheiluseurojen kasvatustoimintaa vaikeuttavan tekijän muodostavat kilpailut. jotka panevat kärsimään kyvykästä miestä seurassa ja järjestössä, vaikka hänen käytöksensä ja elämäntapansa eivät täytä mittaa. Sitä ei kuitenkaan pitäisi tehdä, sillä ajattelevan yleisön käsitys urheilusta ja järjestön hengestä muuttuu urheilua vierovaksi.

Niin suuret mahdollisuudet kuin urheilujärjestöillä onkin terveiden ja raittiitten elämäntapojen vakiinnuttamisessa jäsenistönsä keskuudessa ja sitä tietä koko kansaan niin ne vaativat järjestöjen johtajilta henkilökohtaista nuhteettomuutta ja rohkeutta käyttää myös ankaruutta ja kuria silloinkin kun seuraedut ja kilpailuedustus joutuvat siitä kärsimään.

KUUROJEN YLEISURHEILUN ENNÄTYSTAULUKKO V. 1962

Laji	Maailmanennätys: Tulos	Ennätyksenomist.	Kansa	Vuosi	Suomen ennätys: Tulos	Ennätyksenomist.	Seura	Vuosi	Paikka
Yleisurheilu									
110 m aidat	14,4	C. Hille	Saksa	1962	17,8	V. Kaurela	Tampereen KU	1935	—
200 m aidat	25,5	C. Hille	Saksa	1956	58,0	V. Koskinen	Wellas	1949	Kööpenhamina
400 m aidat	52,2	C. Hille	Saksa	1959	11,4	O. Lehti	Hero	1957	Tampere
100 m	10,9	K-G. Åström	Ruotsi	1943	22,9	O. Lehti	Hero	1957	Milano
200 m	22,7	S. Freedman	USA	1957	50,9	O. Lehti	Hero	1957	Tampere
400 m	49,7	J. Smith	USA	1957	1.59,0	O. Lehti	Hero	1962	Hämeenlinna
		D. Vernimont	USA	1957	2.37,0	T. Tarvonen	Wellas	1949	Vaasa
		V. Pedersen	Tanska	1957	4.11,8	K. Kuningas	Sisu	1958	Kuopio
800 m	1.56,2	C. Hille	Saksa	1959	8.42,8	K. Kuningas	Valpas	1961	Turku
1.000 m	2.28,6	C. Hille	Saksa	1957	15.03,2	K. Kuningas	Sisu	1959	Lappeenranta
1.500 m	4.00,2	R. Brenden	Norja	1961	32.02,0	M. Lepistö	Valpas	1938	Kauhava
2.000 m	5.33,0	G. Völler	Saksa	1951	1.26.40,2	P. Savolainen	Jalo	1962	—
3.000 m	8.32,8	R. Brenden	Norja	1961					
5.000 m	14.55,6	R. Brenden	Norja	1961					
10.000 m	31.39,6	R. Brenden	Norja	1959					
25.000 m	1.26.40,2	P. Savolainen	Suomi	1962					
3.000 m estejuoksu	9.19,0	R. Brenden	Norja	1961	47,1	Joukkue	Valpas	1954	Turku
4×100 m	43,3	Maajoukkue	USA	1961	3.30,4	Maajoukkue	—	1949	Kööpenhamina
4×400 m	3.23,0	Maajoukkue	USA	1961	2.05,5	Maajoukkue	—	1958	Örebro
1.000 m viesti	2.04,0	Maajoukkue	Saksa	1959	3.27,8	Maajoukkue	—	1949	Kööpenhamina
1.500 m viesti	3.21,2	Maajoukkue	USA	1961					
5.000 m kävely	22.25,0	G. Sperling	Saksa	1961					
10.000 m kävely	47.33,0	G. Jelev	Bulgaria	1957					
Korkeushyppy	190	E. Sloutzky	CCCP	1960	181	P. Saarikoski	Wellas	1955	Turku
Pituushyppy	694	A. Simonenko	CCCP	1957	660	P. Saarikoski	Wellas	1957	Milano
Kolmiloikka	15.16	L. Gorouv	CCCP	1961	14.52	P. Saarikoski	Wellas	1959	Seinäjoki
Seiväshyppy	386	T. Suutari	Suomi	1962	386	T. Suutari	Ryhti	1962	Hämeenlinna
Kuulantyöntö	14.42	J. Russell	USA	1961	13,91	O. Kaisanlahti	Valpas	1961	Turku
Kiekonheitto	43.23	H. Stäcker	Saksa	1955	38.21	E. Viitala	Wellas	1946	Kuortane
Moukarinheitto	49.35	O. Garberg	Norja	1962	56.92	E. Ojala	Jalo	1955	Jyväskylä
5-ottelu					2.921 p.	E. Viitala	Wellas	1946	Kuortane
10-ottelu	4.153 p.	F. Deml	Saksa	1962					
Naiset:									
80 m	11,3	G. Sandström	Suomi	1949	11,3	G. Sandström	Pietarsaaren KU	1949	Helsinki
100 m	12,8	K. Pavlounina	CCCP	1961	13,8	G. Sandström	Pietarsaaren KU	1949	Helsinki
200 m	26,1	K. Pavlounina	CCCP	1961					
80 m aidat	12,7	S. Junger	Saksa	1961					
Korkeushyppy	148	S. Junger	Saksa	1961	130	G. Sandström	Pietarsaaren KU	1949	Kööpenhamina
Pituushyppy	525	S. Junger	Saksa	1961	466	G. Sandström	Pietarsaaren KU	1948	Vaasa
Kuulantyöntö	12.34	F. Antonova	CCCP	1957	9.81	A. Kontteli	Wellas	1953	Tampere
Kiekonheitto	41.70	F. Antonova	CCCP	1957					
Keihäänheitto	37.42	S. Nieszporek	Puola	1961					
4×100 m	49,6	Maajoukkue	CCCP	1961					

Kotimaasta

TOUKOKUUN 11 päivänä vaipui rauhallisesti kuolon uneen kodissaan Alavudella vanhaisäntä *Matti Savisaari*. Hän syntyi Alavudella maanviljelijän poikana 5. 5. 1886. Käytyään Turun kuurojenkoulun ryhtyi hän maanviljelijäksi kotitilalleen. Vaimokseen haki hän Hanna Kaatialan Kuortaneelta. He saivat viisi lasta, jotka ovat kaikki jo aikuisia. Vanhempana he luovuttivat tilansa pojalleen ja asettuivat eläkkeelle. Vaimonsa kuoltua kuusi vuotta sitten asui Matti poikansa ja miniänsä hyvässä hoidossa kuolemaansa asti.

Matti Savisaari kasvoi kuurojen vanhempien kodissa. Koti oli syvästi uskonnollinen ja sen antaman suunnan hän säilytti elämänsä loppuun asti. Äidiltään hän peri hyvän puhujan lahjansa ja kykynsä ohjata toisia. Matti Savisaari oli harvinaisen tasapainoinen ihminen ja hänen elämäänsä sävytti työnilo ja tyytyväisyys. Ahkerana ja tunnollisena hän viljeli kotitilaansa elättäen siten perheensä. Käyden tarvittaessa vielä auttamassa naapureitaankin tehden usein kaksinkertaisia työpäiviä. Vielä vanhoilla päivilläänkin hän aina kaipasi työntekoa. Hänet tunnettiin taitavana koppamestarina ja kun ei enää muuta jaksanut tehdä hän leikkasi matonkuteita kotiin ja kyläläisille.

Hänen elämäntyönsä eräs tärkeä vaihe oli toiminta Alavuden Kuurojen yhdistyksessä, jonka puheenjohtajana hän oli perustamisesta alkaen n. 25 vuotta. Hän oli esimerkillinen puheenjohtaja niin sanoissa kuin teoissakin. Jokainen kokous aloitettiin hartaushetkellä, jolloin hän kertoi päivän tekstin ja antoi jäsenille hyviä neuvoja elämäntielle. Erikoisesti hän tähdensi rukouksen merkitystä, sitä että Jumala kuulee kyllä yksinkertaisenkin rukouksen tai sydämestä lähteneen huokauksen, kun me vain totisella sydämellä rukoilemme.

Toukokuun 19 päivänä saattoivat sukulaiset ja ystävät hänet viimeiseen lepoonsa Alavuden kirkkomaalle. Ruumiinsiunauksen toimitti vainajan veljenpoika pastori Eino Savisaari puhuen mm.: "Pois menneellä oli luja iankaikkisen elämän toivo. Hän jätti meille valoisan muiston ja oli esimerkillisen nöyrä kulkija Jumalan tahdon tiellä. Ei meidänkään tarvitse seisoa tämän haudan luona toivotonna, koska meillä on iankaikkinen, elävä Herra, johon me saamme panna toivomme elämämme jokaisessa tilanteessa." Hautaa umpeen luotaessa veisattiin virsi "Tuolla ylhäällä' asunnoissa". Hauta peittyi omaisten ja ystävien seppeleistä ja kukista, mm. laskettiin Seinäjoen Kuurojen yhdistyksen seppele.

Ruumiinsiunauksen jälkeen siirryttiin kirkkoon, jossa pastori Eino Savisaari tulkitsi Jumalanpalveluksen kuuroille. Ritva Savisaari tulkitsi virret sekä haudalla että kirkossa.

Vielä vietettiin vainajan kodissa Sapsalammilla muistoseurat, jossa puhuivat seurakunnan papit ja pastori Savisaari. Luettiin saapuneet adressit sekä veisattiin useita virsiä.

KUOLLEITA

Rouva Impi Pelli sai äkkiä iäisyyskutsun kotonaan Kuopiossa toukok. 15 p:nä. Hän oli syntynyt Varkaudessa 12. 6. 1913, käynyt Kuopion kuurojen koulua, jonka jälkeen hän työskenteli ompelijana Turo Oy:n vaatetustehtaalla lähes 24 vuotta, josta heikentyneen terveytensä vuoksi viime maaliskuussa pääsi eläkkeelle.

Kuopion Kuurojen Yhdistyksen jäsenenä hän on ollut alusta alkaen ja joitakin vuosia johtokunnan jäsenenä. Myöskin yhdistyksen emäntänä hän oli toiminut useita vuosia. Hiljaisen ja sopuisan luonteensa vuoksi hän oli paljon pidetty ystävä- ja toveripiireissä.

Ruumiinsiunauksen toimitti rovasti L. Raila toukok. 25 p:nä Kuopion uudessa siunauskappelissa. Haudalle laskettiin omaisten, sukulaisten, Turo Oy:n, yhdistyksen ja ystävien seppeleitä ja kukkalaitteita.

Hautauksen jälkeen vietettiin muistohetki Raudan Yhdistyksen kappelissa.

TOUKOKUUSSA ajoi Nakertajanmäen asuntoalueen läpi kulkevaa maantietä koivutukkilastissa ollut saarijärveläisen Kalervo Liimataisen ohjaama kuorma-auto. Auton saapuessa erään sivutien risteykseen ilmestyi yllättäen tielle mopolla ajanut 68-vuotias työmies Ilmari Kivistö. Kivistö ei nähtävästi huomannut auton tuloa, eikä hän ehtinyt viime hetkessä enää väistää. Mopo törmäsi rajusti kuorma-auton perävaunun pyörään ja mies teki usean metrin ilmalennon. Sinkoutuessaan katuun Kivistön toinen jalka ruhjoutui pahasti ja hän sai myös päähänsä voimakkaan tärähdyksen. Mopo särkyi täydellisesti.

Kivistö kuljetettiin Äänekosken sairaalaan, josta hänet siirrettiin välittömästi keskussairaalaan Jyväskylään. Hänen todettiin saaneen aivotärähdyksen, minkä lisäksi hänen vasen jalkansa oli ruhjoutunut erittäin pahoin. Sääri jouduttiin tämän vuoksi amputoimaan.

RAUMALLA oli järjestetty toisena pääsiäispäivänä jumalanpalvelus kuuroille Happusten kirkossa. Se on melkein uusi nykyaikainen kirkko, joka luo viihtyisyyttä ympäristöön. Rauman vanha kaupunki on muuten huimaavasti kasvanut ja nykyaikaistunut, joten uudet ja vanhat rakennukset seisovat miltei toinen toisensa vieressä. Happusten kirkossa on myös seurakuntasali, jonne kokoonnuimme katsomaan varjokuvia Israelista. Pastori E. Savisaari ja Ester Koskinen puhuivat myös ja past. Savisaari tulkitsi puheet meille.

Rauman seurakunta tarjosi kahvit, maitoa leipineen ja mämmiä kuuroille. Sen jälkeen alkoi jumalanpalvelus kauniissa kirkossa. Siellä saarnasi khra Oiva Tuomisto ja E. Savisaari tulkitsi puheet. Hän puhui uuden elämän voitosta ja toivosta uuteen elämään. Ehtoollisen jakoi pastori Savisaari ja virret viittoi Rauman kuurojen seurak. sisar Anneli Siikanen. Oli viihtyisä hetki tässä uudessa Herran temppelissä.

Sen jälkeen vierailin Iso-Ettalan uudessa nykyaikaisessa talossa Kodisjoella. Siunaus on ollut myötä seuraamassa näitä Iso-Ettalan sisaruksia, kun heillä on kaunis uusi koti, mikä oli näkemisen arvoinen.

VAASAN kirkkopäivät pidettiin kuurojen talolla Palosaaressa. Ne alkoivat perjantai-iltana klo 19, jolloin tervehdyspuheen piti yhd. puheenjohtaja Erkki Tuliniemi. Puheen aiheesta "Minä uskon Jumalaan pitivät teol.tri Nils Näsman, pastori Eino Savisaari, Teuvo Taimisto ja Algot Strömsholm. Oli tarjoilua, vapaata seurustelua ja Åvik-filmi.

Kokous alkoi lauantaina klo 14 kuurojen talolla, jossa oli kohtalaisesti kuuroja koolla. Puheen aiheena oli "Minä uskon Jeesukseen Kristukseen", joita pitivät rov. H. Hyvärinen, pastori Eino Savisaari, Katri Pitkänen, Julia Kiviniemi ja Ester Koskinen.

Kokoonnuimme jälleen klo 17 ja kuuroja sekä kuulevia oli jo huone täynnä. Puhujina esiintyivät asessori T. Nikolainen, Ruotsin kuurojen pappi Ivar Svennas, rov. Hyvärinen, kapteeni Tanner, Algot Strömsholm ja Katri Pitkänen sekä Julia Kiviniemi. Nuoret sisaret lauloivat ja viittoivat kauniita hengellisiä lauluja. Lopuksi oli lähetysmyyjäiset ja arpajaiset, jolloin kaikki tavarat tekivät hyvin kauppansa.

Sunnuntaina klo 10 kokoonnuimme Palosaaren kirkkoon kuurojen ja kuulevien yhteiseen ehtoollisjumalanpalvelukseen. Siellä esiintyi kuurojen kaunis laulukuoro. Virret viittoi meille eräs rouva. Saarnan piti khra Ivar Svennas ruotsiksi, mutta koska viittomakieli on kansainvälinen, ymmärsivät kaikki sen hyvin. Rippisaarnan piti past. E. Savisaari ja liturgian pastori Lars Jern. Paljon kuulevia otti osaa Herranehtoolliseen kuurojen kanssa. J.p. jälkeen oli ilmainen kahvitarjoilu kirkon alasalissa kaikille kuuroille. — Sitten klo 12 alkoi ruokailu kuurojen talolla. Klo 13 alkoi kokous puheenaiheena "Minä uskon Pyhään Henkeen. Rov. H. Hyvärinen, khra Svennas, K. Pitkänen, Julia Kiviniemi ja kapteeni Tanner.

Klo 16 oli lopettajaiset. Aiheesta "Raamattu on oikeassa" puhuivat Katri Pitkänen, Ivar Svennas Ester Koskinen, Erkki Tuliniemi, Eino Savisaari ja Algot Strömsholm. Mieliin jäi lämmittävä muisto päivistä, jotka saimme viettää Jumalan sanan äärellä.

TURUN kuurojenkoulusta 26. 5. 1963 konfirmoidut:

VIII A

Jaakko Jouko Juhani Koski, Siikainen kk., Manja Marjatta Lainio, Turku, Kurjenkaivonkenttä 4 C 31, Arja Anneli Luhtalampi, Kutala, Irma Anneli Marttinen, Imatra, Matink. 1, Into Kalevi Mäkinen, Eurajoki as., Aino Anja-Kaarina Rankamaa, Helsinki, Kolmaslinja 11 B 26, Pentti Kaarlo Leo Silta, Tampere, Leppäkatu 3 E 3, Hellevi Kyllikki Törmä, Kihniö, Kankari, Tuula Aino Kaarina Törmä, Kihniö, Kankari.

VIII B

Tero Juhani Kalle Haapiainen, Kokemäki, II piiri, Ossi Olavi Jalo, Rauma, Kortela, Satu Hellevi Kallioniemi, Parkano, Lamminkoski, Sisko Marjatta Kohtala, Lohja, Tehtaankatu 2 B, Hilkka Tuulikki Laine, Turku, Stålarmink. 36 as. 85, Seppo Johannes Nurmilaakso, Ulvila, Metsäkoti 4, Eero Tapani Rouhiainen, Ruovesi, Pappilankylä, Raine Runar Saariniemi, Turku, Piispanristi, Saha.

Rippikoulussa mukana ollut, aikaisemmin konfirmoitu:

Marketta Aklei Tähtinen, Anjala 3 pp., Huhdanniemi.

Paria lukuunottamatta palaavat vielä kouluun 9. luokalle.

Shakkia

HELSINGIN Kuurojen Yhdistyksen Shakkikerhon vuosikokouksessa 22. 1. 63 valittiin puheenjohtajaksi Aleksi Savolainen ja johtokuntaan lippuäänestyksellä Väinö Tolsa 20, Veikko Sundell 18, Sigurd Månsson 14 ja Uuno Mustamäki 13 ääntä sekä varalle Kalle Hämäläinen ja Valdemar Holmberg.

Kerhon jäsentenväliset shakkikilpailut kevätkaudella:

I lk. peli jatkuu edelleen. II lk. 1) S. Ahjolinna 2 pist., 2) V. Tolsa 1 pist. ja 3) E. Tolsa 0 pist. III lk. peli jatkuu edelleen.

Salamashakkiturnauksen tulokset:

I lk. 1) A. Savolainen 33 pist., 2) K. Hämäläinen 30 1/2 pist., 3) Pelaaja 14 pist., 4) B. Ahlbäck 8 pist., 5) P. Hellström 4 1/2 pist. ja 6) E. Haapanen 4 pist.

II lk. 1) E. Tolsa 25 pist., 2) V. Tolsa 21 pist. ja 3) S. Ahjolinna 9 pist.

III lk. 1) H. Nupponen 18 pist., 2) V. Sundell 15 1/2 pist., 3) L. Kannisto 5 1/2 pist., 4) L. Laine 5 1/2 pist., 5) J. Palin 3 1/2 pist. ja 6) U. Mustamäki 0 pist.

Kellopikashakkiturnaukset 7×7:

I lk. 1) A. Savolainen 21 1/2 p., 2) Pelaaja 12 p., 3) B. Ahlbäck 5 p. ja 4) E. Haapanen 3 1/2 p.

II lk. 1) V. Tolsa 11 1/2 p., 2) E. Tolsa 9 p. ja 3) S. Ahjolinna 4 p.

555 lk. 1) H. Nupponen 12 p., 2) V. Sundell 7 1/2 p. ja U. Mustamäki 0 p.

B-lk:n kansalliset kellopikashakkikilpailut 7×7 18. 5. 63:

1) V. Tolsa 1 p., 2) V. Sundell 1 p. ja 3) R. Vendelin 1 p.

Peli jatkui uudelleen 7×7:

1) V. Tolsa 2 voittoa, 2) V. Sundell 1 voitto ja 3) R. Vendelin 0 voitto.

Väinö Tolsa sai kolmannen kerran E. Putkosen lahjoittaman B-lk:n kiertopalkinnon omakseen.

Merkkipäiviä

MATTI KATTAINEN
60-vuotias

60 vuotta täyttää elokuun 12 p:nä kautta Suomen tunnettu "huumori Matti" alias Matti Kattainen Tampereella. Hän on syntynyt Iisalmessa, käynyt koulua Kuopiossa. Ollut innokas urheilija jo nuoruudessaan, ottaen osaa myös kuulevien hiihto-, juoksu-, paini- ja ampumakilpailuihin saaden niistä myös lukuisia palkintoja. Hän on ollut SKUL:n parhaita urheilijoita ja kilpaillut menestyksellisesti Suomen MK edustusjoukoissa ulkomailla 5 kertaa (myös ampujana) mm. Tanskassa, Ruotsissa, Saksassa, Belgiassa ja viimeksi Suomessa. Suomen M-kilpailujen lähettäjänä kentällä hän on toiminut jo 20 vuotta. Ollut Tampereen Kuurojenyhdistyksen tarmokas johtohenkilö, ollen urheiluseuran puheenjohtajana 10 vuotta ja yhdistyksen puheenjohtajana 12—14 v. ja on edelleen, sekä SKUL:n hallituksen jäsenenä 19 v. ja varapuheenjohtajana 12 v.

Kotonaan hän elelee nuorekkaan Martta-rouvansa ja poikansa kanssa (tyttären ollessa aviossa tätä nykyä Espanjassa amerikkalaisen ilmavoimain komentajan kanssa). Jokapäiväistä leipätyötään hän suorittaa Valmet-tehtaitten palveluksessa.

Harrastettuaan nuoruudessaan metsästystä ja kalastusta hän vieläkin lähtee mielellään kesäisin ja talvisin "kaloja narraamaan". Ampumisesta puheenollen hänet äskettäin valittiinkin Tampereelle mahdollisesti perustettavan ampumakerhon puheenjohtajaksi.

Merkkipäivän johdosta toivotamme

huumori Matillemme vielä pitkää, terveyttä sekä menestyksekkäitä vuosia. *L. L.*

---

80 VUOTTA täyttää hra *Emil Pitkäniemi* heinäkuun 4 p:nä Tampereella.

70 VUOTTA täyttää rva *Tyyne Partanen* heinäkuun 14 p:nä Aholahdessa.

60 VUOTTA täyttää rva *Sanni Kettunen* heinäkuun 20 p:nä Juvalla.

50 VUOTTA täyttää rva *Helvi Hännikäinen* heinäkuun 22 p:nä Valkeakoskella.

50 VUOTTA täyttää rva *Kerttu Mattila* heinäkuun 27 p:nä Lahdessa.

70 VUOTTA täyttää elokuun 7 p:nä *Matilda Granfors* Övermarkissa.

60 VUOTTA täyttää emäntä *Anna Loviisa Tossavainen* o.s. Karvonen Pielaveden Eskelinkoskella elokuun 9 p:nä.

50 VUOTTA täyttää kirjaltaja *Ole Ahlbäck* elokuun 14 p:nä Helsingissä.

70 VUOTTA täyttää kirvesmies *August Grönroos* elokuun 15 p:nä Helsingissä.

50 VUOTTA täyttää rva *Kerttu Virtanen* elokuun 15 p:nä Salossa.

60 VUOTTA täyttää maalari *Johannes Kaivolahti* elokuun 17 p:nä Mustasaaressa.

70 VUOTTA täyttää leskirva *Tyyne Kinos* elokuun 24 p:nä Tampereella.

70 VUOTTA täyttää puuseppä *Otto Heino* elokuun 25 p:nä Keravalla.

70 VUOTTA täyttää maanviljelijä *Tahto Hirvikoski* elokuun 28 p:nä Luhalahdessa.

70 VUOTTA täyttää hra *Emil Tapper* elokuun 31 p:nä Suulisniemessä.

50 VUOTTA täyttää hra *Jorma Virtanen* syyskuun 4 p:nä Hämeenlinnassa.

50 VUOTTA täyttää maanviljelijä *Eino Moilanen* syyskuun 9 p:nä Kalvitsassa.

60 VUOTTA täyttää jalkinetyöntekijä *Aarne Suhonen* syyskuun 10 p:nä Tampereella.

50 VUOTTA täyttää rva *Anna Paasonen* syyskuun 14 p:nä Lahdessa.

50 VUOTTA täyttää *Tyyne Mattila* syyskuun 19 p:nä Hollolassa.

Kokouksia

KAJAANISSA pidetään esitelmäpäivät heinäkuun 6—7 p:nä Keskuskansakoululla hyvällä ohjelmalla, alkaen lauantaina klo 18. Kahvi- ja voileipätarjoilu. Saapukaa Kainuun kuurot joukolla! Toimittaja ja rouva Pitkänen tulevat.

LIEKSAN Kuurot ry. järjestää kirkko- ja esitelmäpäivät heinäkuun 20—21 p:nä. Esitelmäpäivä alkaa 20 p:nä heinäkuuta klo 19 kauppalan keskuskansakoululla. Kirkkopäivä 21 p:nä klo 12 kirkolla ja samana päivänä klo 17 jatkuu esitelmäpäivä klo 17 kauppalan keskuskansakoululla. Esitelmöimään on pyydetty toimittaja ja rouva Pitkänen Helsingistä.

KARKUN nuorisoleirillä on vierailupäivä sunnuntaina 28. 7. Päivän ohjelmassa on jumalanpalvelus Karkun kirkossa klo 10 ja sen jälkeen kesäjuhla leiripaikalla Karkun Opistossa. Juhlaan saapuu vartavasten puhujaksi rouva Katri Pitkänen ja muusta ohjelmasta vastaavat reippaat leiriläiset ja osittain vieraatkin.

Tervetuloa siis kaikki uteliaat tutustumaan tähän leiriin. Kokoontuminen ennen klo 10 Karkun kirkolla.

SUOLAHDESSA Kansan talolla pidetään kuurojen esitelmäpäivät elokuun 4 p:nä, alkaen klo 10. Toimittaja ja rouva Katri Pitkänen ovat lupautuneet puhujiksi. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

PORISSA pidetään syysesitelmäpäivät elokuun 31 ja syyskuun 1 päivinä. Aloitetaan Kuurojen talolla lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 11. Tervetuloa!

LAHDESSA ovat esitelmäpäivät syyskuun 14—15 p:nä Maakuntatalossa. Lähemmin ilmoitetaan syyskuun numerossa.

VAASAN Kuurojen Yhdistyksen esitelmäpäivät pidetään lokakuun 5—6 p:nä, alkaen lauantaina klo 19, omalla talolla Käsityöläisk. 6, Palosaari. Ohjelmassa mm. toimittaja Pitkäsen esitelmät ja elokuvaesityksiä.

VARKAUDEN Kuurojen Yhdistys järjestää esitelmäpäivät lokakuun 19—20 p:nä, josta yhteensattumien välttämiseksi ilmoitetaan. Pyydetään toim.joht. Rurik Pitkästä ja rouva Katri Pitkästä puhumaan. Tarkemmin lokakuun numerossa.

MIKKELIN Kuurojen Yhdistys järjestää esitelmäpäivät tulevan lokakuun 26—27 päivinä, joka näin ajoissa ilmoitetaan yhteensattumisen välttämiseksi. Myöhemmin sitten tarkempi selostus ohjelmasta.

†

Syvästi surren ilmoitamme, että rakas vaimoni ja lasten hellä äiti

IMPI PELLI

o.s. Rissanen

synt. 12. 6. 1913 Joroisissa
kuoli 15. 5. 1963 Kuopiossa

Syvästi kaivaten
Väinö
Marja-Liisa ja Kauko
äiti, siskot, veli ja muut sukulaiset

Siunaus toimitettu 25. 5. 1963 Kuopiossa.

KUUROJEN LEHTI
Tidskrift för Döva

68 vuosikerta 1963

Julkaisija: SUOMEN KUUROJEN LIITTO r.y.

Päätoimittaja: RUNO SAVISAARI, Riistapolku 1 C 29, Tapiola. Puh. 462 755.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 638 154.

Toimituskunta: Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 638 154. Kirjoitukset ja kuvat lähetettävä ennen edellisen kuukauden 7 päivää. Muotokuvista seurattava 5,— maksu.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1963 kotimaassa ja Pohjoismaissa 8,—, ulkomaille 10,—. Tilattavissa kaikista postitoimistoista.

Ilmoitushinnat: Lähempiä tietoja saa puh. 638 154. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 3,—. Kuolinilmoitukset 5,—.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuurojen Liitto r.y:n postisiirtotilille n:o 6825 tai rahastonhoitaja Eero Laamaselle, os. Liisankatu 27 E 10, Helsinki. Puh. 882 163.

PAPERISAMPO OY:n
OSAKEANTI

Paperisampo Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa 27. 5. 1963 tehdyn päätöksen mukaan tarjotaan täten merkittäväksi 480 kpl yhtiön osakkeita seuraavin ehdoin:

1. Osakkeiden nimellis- ja lunastusarvo on 100 nmk ja sen lisäksi on merkitsijän maksettava 2 % osakeleimavero.
2. Osakemerkintä alkaa 1. 7. 1963 ja päättyy 31. 10. 1963. Merkittyjen osakkeiden hinnasta on 1/5 eli 20 nmk osakkeelta sekä leimavero maksettava 31. 10. 1963 mennessä sekä loppuosa viimeistään 31. 3. 1964.
3. Osakkeet oikeuttavat mahdolliseen osinkoon v. 1963.

Merkintäasiakirjoja on saatavissa yhtiön toimistosta os.: Paperisampo Oy, Hämeenlinna.

Hämeenlinnassa kesäkuussa 1963.

Runo Savisaari, yli-ins. — Jaakko Väisälä, agrologi — Eila Seppä, opettaja
Osmo Entelä, tait.joht. — Teuvo Lillunen, puuseppä — Börje Ahlbäck, kirjaltaja
Anton Kostiainen, ammattik.opettaja

ADRESSI ON ARVOKAS MUISTO

Oma liittonne on painattanut aistikkaita

Onnittelu- ja Suruadresseja

Käyttäkää niitä!

Hinta vain 3,— kpl.
Niitä satte asiamiehiltä yhdistyksissä ja suoraan toimistostamme

Myyjille 20 % palkkio

Suomen Kuurojen Liitto r.y. Liisankatu 27 E 10 — HELSINKI
Postisiirtotili n:o 6825

Tilatkaa vuodeksi 1963 — Prenumerera för år 1963 på

KUUROJEN LEHTI-
TIDSKRIFT FÖR DÖVA

vuosikerta 68 — 67 årgång

ilmestyy kerran kuukaudessa, seuraten tapahtumia kuurojen maailmassa koti- ja ulkomailla.

Toimituskunta:
Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Tilaushinnat (nykymarkoissa):
8,— koko vuodelta. Ulkomaille 10,—. Vuositilaajat saavat runsaasti kuvitetun "Kuurojen Joulun" ilmaiseksi. Kuurojenkoulujen, ammatti- ja talouskoulujen oppilaat saavat sen tilaamalla opettajansa kautta jaettavaksi 4 markalla koko vuodeksi.

Tilauksia vastaanottavat kaikki postikonttorit, asiamiehet yhdistyksissä ja lehden konttori, os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10. — Postisiirtotili n:o 6825.

Tehkää tilauksenne nyt heti ja tarjotkaa lehteä myös tuttaviennekin tilattavaksi. Omaa lehteämme levittämällä hankitte kannattajia kuurojen asialle kuulevienkin keskuudessa.

Utkommer en gång i månaden. Vad som sker och vad som hänt i de dövas värld, både in- och utrikes, skildras utförligt.

Redaktionskommitte:
Aura Ahlbäck, Ragnar Th. Östman, Emil Mattila.

Prenumerationspris (i nymark):
7,— för hela året utan julpublikation. Till utlandet 10,—. Elever i dövskolorna samt yrkes- och hushållsskolorna kunna genom lärarna få prenumerera för 4,— mk i året.

Prenumeration kan ske genom alla postkontor, föreningarnas ombud och tidskriftens kontor, adr. Helsingfors, Elisabetsgatan 27 E 10, postgirokonto n:o 6825.

Gör Eder prenumeration genast och rekommendera tidskriften för Edra vänner och bekanta. Genom att sprida Er egen tidskrift på detta sätt skaffar Ni anhängare och förespråkare för de dövas sak i de hörandes krets.

RUNO SAVISAARI
päätoimittaja — huvudredaktör

RURIK PITKÄNEN
toimitussihteeri — red.sekreterare

BÖRJE AHLBÄCK
svenskspr. redaktör

Helsinki 1963 — Oy Surdus Ab